

PRIEŠ PAT UŽDANGAI PAKYLANT

Jury komisijos pirmininką ir režisierių užkalbinus

Kaip jau žinome, Chicagos Scenos darbuotojų sąjungos skelbtąjį scenos veiklų konkursą prieš metus laimėjo Anatolijaus Kairio komedija „Viščiukų ūkis“. Ir štai — šios komedijos premjeriniai spektakliai įvyksta šį savaitgalį Jaunimo centre, Chicagoje. Veikalą stato tie patys, savo darbuos nepavargstantys scenos darbuotojai.

Prieš pat spektaklį buvo smalsu šį tą išgirsti apie pačią premijuotąją komediją ir apie būsimąjį jos pastatymą. Tad ir užkalbinome šia tema ano konkurso vertinimo komisijos pirm. kun. V. Bagdanavičių, MIC, ir komedijos pastatymo režisierių Alg. Dikinį. „Draugo“ redakcijos kaimynystėje nebuvo sunku sutikti kun. V. Bagdanavičių ir pokalbį pasukti rūpimos temos kryptimi.

— Kas Jums labiausiai krito akim, beskaitant premijuotą A. Kairio komediją „Viščiukų ūkis“?

— Neprisimenu dabar atskirų įspūdžių, kuriuos sukėlė šio veikalo skaitymas, nes tai buvo daugiau nei prieš metus laiko. Tačiau bendras įspūdis yra išlikęs. Jis buvo tokio pobūdžio, kad čia iš tikrųjų yra scenos veiklas, stovįs ant savo paties kojų. Čia yra savitas pasaulis, kuriame kas nors įvyksta.

Sakyčiau formos vienumo momentas buvo lemiantis įspūdis susidarymui. Išsyk buvo matyti, kad autorius nori žaisti ir moka žaisti, ir kad po šiuo žaidimu slėpi labai rimtų dalykų.

Šios komedijos uždavinys yra parodyti, kad mes kartais ne laisvėje, Vydūno žodžiu be tariant, bet priešingai, einame nelaisvės kryptimi. Ir šis mūsų pasidavimo vergijai procesas įgyja groteskiškų formų.

— Kurie veikalo privalumai, Jūsų manymu, lėmė, kad buvo premijuotas šitas, o ne kuris kitas rankraštis?

— Nedaug buvo diskutuota apie kitus veikalus. Privalumai, kurie nulėmė jo išrinkimą, buvo dramatinio pobūdžio. Visi veikėjai ryškūs, žino, ko jie nori, ir jų veikimo pobūdis išeina iš jų prigimties. Autorius sugebėjo visą eilę idėjų ir konfliktų išdalyti savo personažams ir paleisti juos veikti.

Ko tikrai, tur būt, nebus galima autoriui prikišti, tai originalumo trūkumo. Visa veikalo

tematika yra giliai lietuviška, paimta iš dabartinio mūsų gyvenimo problemų. Visą veiklą jis perkėlė į komiškas situacijas, tokiu būdu palengvindamas prie savo idėjų prieiti kiekvienam žiūrovui.

Vienas didžiausių šio veikalo, ar greičiau jo autoriaus privalumų yra sugebėjimas rasti bendrą idėjinį vardiklį labai toli viena nuo kitos stovinčioms išraiškos priemonėms. Arba, tiksliau išsireiškiant, savo turimą idėją sugebėti pavaizduoti skirtingomis simbolinėmis priemonėmis.

Tai nėra pasakojimo drama, kokių šiandien nemažai galima sutikti. Tai yra veiksmo drama. Taip pat tai nėra psichologinė drama, vaizduojanti žmonių išgyvenimus, bet paties gyvenimo drama, vaizduojanti jo vyksmą.

— Prieš atsiskleidžiant spektaklio uždangai, smalsus būtų ir Jūsų spėjimas: kaip turėtų būti ši komedija priimta mūsų žiūrovo?

— Sunku būtų pasakyti, kaip šis veiklas bus sutiktas. Tai priklauso ne tik nuo veikalo, bet ir nuo pastatymo ir net nuo žiūrovo nuotaikų.

Viena, ką, manau, aš galėčiau bandyti sakyti, tai kad šis veiklas galėtų būti gerai žiūrimas po kokios 50 metų ir vėliau, kada žiūrovams neskaudės, kas dabar jiems skauda, ir kada jie, norėdami išbėgti iš savo aplinkos, norės pagyventi tokiu gyvenimu, kuris yra visai kitoks, negu jų. Dėl tos pat priežasties, jis galėtų būti gerai žiūrimas ir dabar ne lietuviškų žiūrovų.

Nesakyčiau, kad jo pastatymas yra lengvas uždavinys režisieriui. Tų išraiškos priemonių skirtingumas jam sudarys nemažą sunkumą, kai jis norės laimėti spektaklio vienumą.

Norint grožėtis spektakliu, reikia sugebėti kartu su juo žaisti. Kad galima būtų žaisti bet kurį žaidimą, neišvengiama yra laikytis jo taisyklių. Taip pvz. futbolo žaidėjai privalo laikytis jo taisyklių. Taip pat ir kiekvienas spektaklis, kaip žaidimas, turi savo sąlygas.

— Taigi, kaip galvotumėte: ar pats pastatymas geriau praeitų realistišniame spektaklio sukirpime, ar kaip nors moder-

niai stilizuotame, net simboliškai užgriebiančiame rūbe?

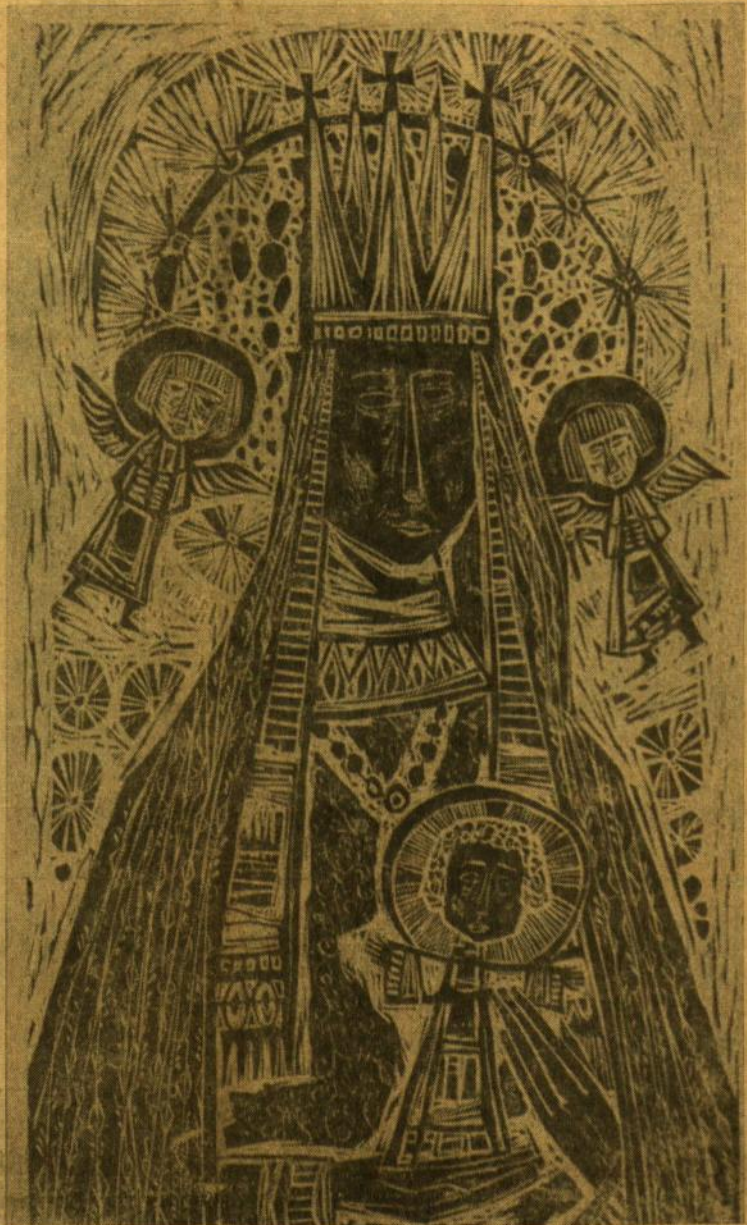
— Koks pastatymas šiam veikalui geriau tiktų, taip pat daug priklauso nuo žiūrovų nusiteikimo. Kokio nors vieno ryškaus stiliaus suteikimas šiam veikalui, atrodo, galėtų būti naudingas. Jis padėtų jo vienumui išlaikyti.

Aišku, kad šis veiklas yra simbolinis, tokia prasme, kokia komedija gali būti simbolinė. Iš kitos tačiau pusės, jis yra realių situacijų veiklas. Jo simbolinės priemonės gerai veiks žiūrovą, kai jos bus lengvai atpažįstamos.

Gal nebūtų gera užbėgti su šio klausimo per dideliu gvildeiniu režisieriui Dikiniui už akių, kuris vieną formą jam pristatyti yra pasirinkęs. Juk spektaklio žiūrovas nėra jo kritikas. Jis turi leisti sau tokią prabangą — pabūti pasaulyje, kuriame tam tikri įprastiniai priežastinumo dėsniai neveikia, tokiu būdu sukurdami savitą pasaulį.

*

Premjeros paruošos įkarštyje buvo sunkiau sugriebti patį režisierių Alg. Dikinį. Pastarosiomis dienomis jis užgultas šimtų rūpesčių, laisvo laiko ne-
(Nukelta į 2 psl.)

Vytautas Ignas Madona (medžio raizginys, 15½ x 26½)
Iš parodos "Galery International" patalpose, Clevelande

Ar ne šito mums trūko?

Mintys po Chicagos lietuvių styginių kvarteto koncerto

JUOZAS STROLIA

Europos amžių savartoje

Viduramžiais ir naujųjų amžių pradžioje išmokslių kompozitorių sukurtą muziką būdavo galima išgirsti tik aristokratų rūmuose, į kuriuos kelias prasciokui būdavo užkirstas, o viešų koncertų tuomet dar nebuvo. Šešioliktojo amžiaus pabaigoje Florencijoje gimusi italų opera skambėjo taipgi tik didžiųjų rūmuose. Opera daugumai žmonių nebūdavo prieinama, vartojant joje tik italų kalbą. Apie kitas kalbas buvo su-

sidariusi nuomonė, kad jos dainavimui visai netinkančios. Besikeičiant Europos šalių politiniam ir socialiniam gyvenimui, muzikos reikalai kryo taip pat naujais keliais. Anglijoje ir Prancūzijoje italų operą pamažu išstūmė tų šalių tautinės operos. Tautinė vokiečių opera ilgai vis negalėjo lenktyniauti su italų operos menu, bet čia į pagalbą atėjo Haydn'o, Mozart'o, Beethoven'o ir kitų klasikų ir romantikų grynoji simfoninė ir kamerinė muzika, į save patraukusi visos muzikaliosios visuomenės dėmesį. Ji italų operą iš Vokietijos išstūmė.

Viešųjų instrumentinės muzikos koncertų gyvenimas laisvėsneje Anglijoje buvo prasidėjęs apie septynioliktojo šimtmečio pabaigą, o kitose Vakarų Europos šalyse — aštuonioliktojo šimtmečio antroje pusėje. Čia pravartu prisiminti, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir dabartiniais laikais labai daug yra kultivuojama simfoninė ir kamerinė muzika ir, palyginti, labai nedaug dėmesio skiriama operos menui, nors ši šalis taipgi turi labai gerai paruoštų savo dainininkų — solistų.

Savoje žemėje

Istorinės Lietuvos didžiūnai savo dvaruose irgi daugiausia kultivavo simfoninę ir kamerinę muziką, pajvairinimui retkarčiais parsikviesdami kurią nors skrajojantią italų operos trupę. Palyginti dar neseniai, prieš pat mūsų „Aušros“ pasirodymą, Plungės kunigaikštis Mykolas Oginskis ir jo brolis Rietavo ku-

Kertinė Parasė

PIRMA PAKLAUSIU ŽMONOS

Šiaip ar taip, ne tik europiečių, bet ir daugelyje amerikiečių šeimų nemaža sprendimų daro žmonos. Gal ir gerai, kadangi žmonos ir motinos išskirtinai rūpinasi savo šeima, savo vaikų auklėjimu, jos labiau jaučia, ko šeimai labiau reikia, ir, gal būt, turi čia didesnę intuíciją. Tai iš esmės neblogai, tačiau, minint gegužės mėnesį, kaip motinos mėnesį, šalia motinos ir žmonos iškėlimo, tenka pasisakyti ir prieš per didelį dominavimą arba nuolatinį spartinimą ekonominio užsitikrinimo lenktyne. Į ateitį reikia žvelgti rūpestingai, tačiau negalima dabarties aukoti atečiai. Reikia, kad pinigai ir dabar tarnautų, o ne tik ateityje, kuri gali būti trumpesnė, negu manytume. Vis bijant ateities, vis kraunant atečiai, mes tampame skurdžiais dabar. Nuolatinės lenktynės dėl užsitikrinimo ateityje, mus padaro nebeužsitikrinusiais dabar.

Vardan taikos

Gyvendami ne savo tėvynėje, visų ten buvusių kultūros, vidaus reikalų ar politinių ministrų fondus turime papildyti ne krašte privalomais mokesčiais, bet nuolatine auka. Ir nemanome, kad to greitu laiku būtų galima išvengti. Gi renkant aukas, susiduriama ne su vienu aukotoju, bet su dviem: su vyru, su žmona, kartais net su jų giminėmis. Ir gal devyniasdešimt procentų vyrų, paprašyti aukos, dažnai atsako: „Paklausiu savo žmonos“. Tai nėra tik mandagus atsisakymas, bet nuširdus teigimas. Ir čia nieko blogo nebūtų, jei aukų prašytojas neatsidurtų į žmoną kaip į sieną. Ne kartą vyras aukotų vienam ar kitam fondui, bet moterys pasipriešina, ir vardan šeimos santaikos pažadėti pinigai vienam ar kitam fondui nebeįsėdami. Vyrams esant užimtiems, įvairių aukų prašančią korespondenciją, žurnalų pasiūlymus ar kitokius nepelningus raštus dažnai žmonos išmeta nė neparodžiusios vyrams. Neretai ta vyro pažadėta suma, paklausus žmonos, labai sumažėja, nes žmonos nutaria, kad skiriama suma turi būti mažesnė. Šiandien ne vienas aukų rinkėjas gali papasakyti, kad, jei auką pažadėjo žmona, tai vyras vis tiek duos. Todėl, kada pažada vyras, tegu ir žmona neužblokuoja, tegu ji pasitiki ateitimi ir

savo vyrų, kad kaip gali aukoti šiandien, taip galės ir ateityje. Negyvenkime nuolatinėje skurde ir nuolatinėje baimėje šiandien, kad apsaugotume nuo būsimo ar nebūsimo skurdo ateityje. Tiesa, ištinka šeimos nelaimės, bet nė viena dar neb ankrotavo, kad ji per daug aukojo.

Dabarties ir ateities fondai

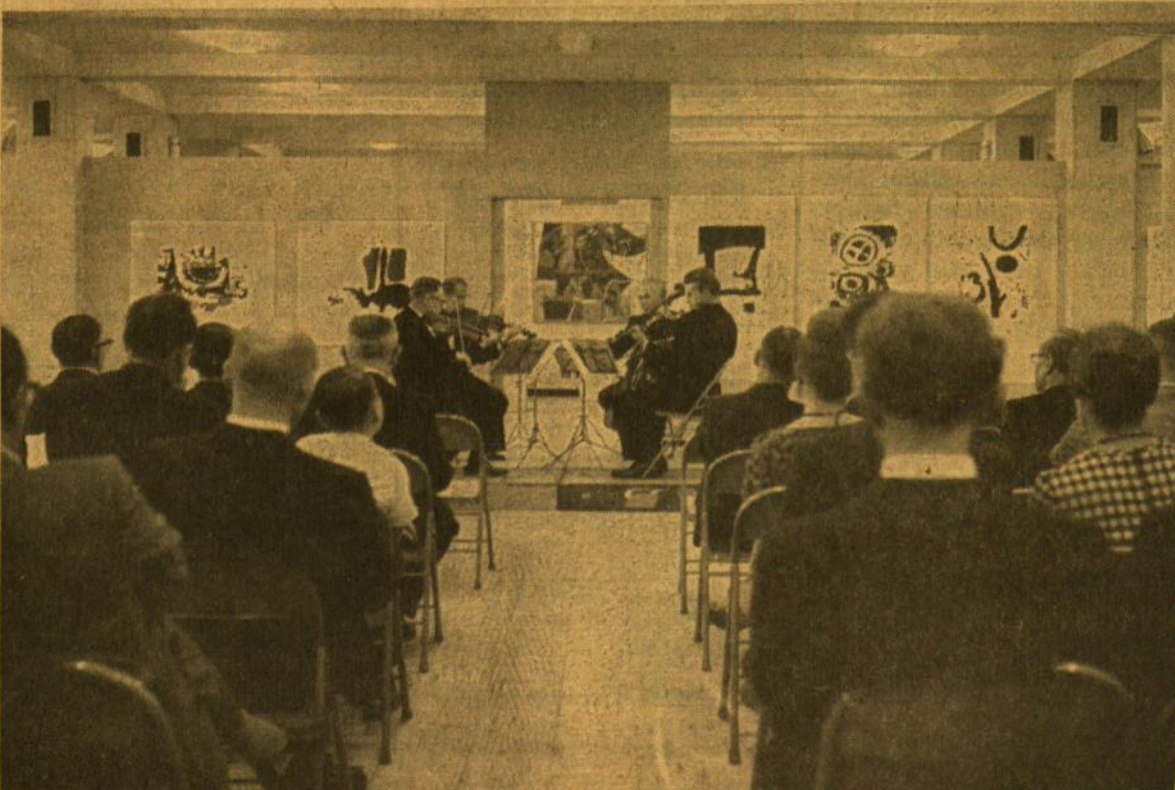
Jeigu jau bazuojamasi ateitimi, tai aukotojam galima priminti Lietuvių fondą, kuris yra dabarties ir ateities fondas, nes jei aukojama Altui, ar Balfui, ar kitiems bėgamiems reikalams dabarčiai, tai Lietuvių fondui aukojama atečiai, kad būtų pinigų dabar ir vėliau. Kai kas teigia, kad renkant pinigus fondui, atitraukiami pinigai nuo dabartinių reikalų, bet tai klaidinga prielaida, nes iš to aruodo bus šiandien ir bus rytoj. Nemanomykime, kad pinigai, atiduoti į fondą, būtų patekę degantiems mūsų kultūriniais reikalams tokiu pačiu mastu. Ne, tų poros šimtų tūkstančių nebūtų buvę, ir nebūtų buvę šiandien gaunamų dešimt tūkstančių dolerių procentų. Juo labiau, kad tas Lietuvių fondas nėra nei Razmos, nei Blinstrubo, nei tautininkų, nei frontininkų, nei liaudininkų, nei žiežirbininkų, o yra visų lietuvių, šimtų narių, kurie sudėjo ir deda aukas, kad nuolat ir nuolat tęktų į mūsų kultūrinės dirvas neatsitiktinis, bet pastovus ir vis plėtojantis pajamų šaltinis.

Tiek Lietuvių fondas, tiek kiti fondai ir ne vienas leidinys remiasi gera valia. Jeigu jau vyras ryžtasi prenumuoti koki leidinį, ar nori kam nors aukoti, tegu žmona, jei ne skatina, tai bent nestabdo. Nenorime čia sakyti, kad visos žmonos tokios. Tačiau galime drąsiai tvirtinti, kad nuo žmonos daug kas priklauso. Todėl visada, kai vyras pasakys „Pirma paklausiu žmonos“, tegu tai aukų rinkėjas fondu vadovo negašina, tegu ji ramina, kad jis tikėtų, jog žmona vyro pažadą parems. Tegu kreipinys „Pirma paklausiu žmonos“ nenugąsdina prašytojo, bet tegu jis žino, kad po tokio pokalbio pažadėta suma bus, kartu atnešdama ne nesantaiką šeimoje, bet džiaugsmą, koki visi pergyvena po vertingo ir prasmingo darbo.

P. Svilius

Styginių kvarteto koncerto publika

Lietuvių styginių kvarteto koncertas Čiurlionio galerijoje, Chicagoje

Nuotrauka P. Petručio

(Nukelta į 2 psl.)

Nuotrauka P. Petručio

Šiame numery:

- Pirma paklausiu žmonos.
- Prieš pat uždangai pakylant.
- Ar ne šito mums trūko?
- Latvių dailės paroda Chicagoje.
- Yra tik viena Šveicarija.
- D. Šukelytės eilėraščiai.
- Seno ir naujo sintezė Viktoro Petravičiaus darbuos.
- Atsakymas kritikos kritikai.
- Antano Krauso 60 metų sukaktis.
- Nauji leidiniai.
- Filmų įvairumai.
- Akademinės prošvaistės.

AR NE ŠITO MUMS TRŪKO?

(Atkelta iš 1 psl.)

nigaikštis Bohdanas Oginskis turėjo savo dvaruose muzikos mokyklas, simfoninius orkestrus ir kamerinės muzikos ansamblius. Plungės kunigaikščio mokykloje mokėsi ir mūsų dvi-lypis menininkas M. K. Ciurlionis, grodamas orkestre fleita.

Mūsų tautinio budimo metais prie kamerinės muzikos savo pirštus buvo pridėjęs ir vienas mūsų tautos žadintojų — Vincas Kudirka, kuris, būdamas Varšuvos universitete, mokėsi privačiai muzikos ir jau buvo padaręs geroką pažangą, nes su Šablovskiu ir Lapinskiu griezdavo trio.

Nepriklausomybės laikais (1918—1940) nei simfoninė, nei kamerinė muzika, nei jos kūryba neturėjo Lietuvoje savo augimui tinkamos dirvos, nes anks tyboji, Rusijoje mokslus ėjęsi mūsų inteligentija ir respublikos valdininkija savo meninį krautį ir visą muzikinį skonį tuoju po Pirmojo pasaulinio karo buvo parsinešusi iš matuškos Rusijos, kur — pačių rusų muzikos istorikų žodžiais betariant — net ligi paskutiniojo caro laikų Petrapiily italų operos ir prancūzų operetės teatrai būdavo prikimišti rusų aristokratijos, o jų tautinė opera ir jų muzikos koncertai — pus-tuščiai, kol po vieno rusų operos spektaklio (Glinkos "Gyvybė už carą"), caras, neradęs rusų operos teatre nei vieno savo ministerių, netekęs kantrybės ir, kumščiu trankydamas stalą, pagrasinęs visus juos pakeisti, jei jie nepalaikysią rusų operos meno. Nuo to laiko ir rusų aristokratija pradėjusi lankytis ir rusų operų spektaklius ir savosios instrumentinės muzikos koncertus. Kad Lietuvos muzika dėl suminėtojo iš Rusijos paveldėtojo "kraičio" turėjo sunkias sąlygas tarpiti, primena ir tas faktas, jog visa eilė simfonijos koncertų, surengtų 1923 m. vasaros sezono metu Kauno miesto sodo estradoje davė 15,403,08 litų nuostolių. Kitais metais numatyti kameriniai koncertai turėjo taip pat užsidaryti dėl per daug mažo lankytojų skaičiaus. Visai kitas būdavo vaizdas su caristinės Rusijos kultūros palikimu nieko bendra neturėjusioje Klaipėdoje. Čia ir rengiamus muzikos mokyklos simfoninius ir mokytojų noneto koncertus prisirinkdavo pilnos salės labai muzikaliai publikos. Ties koncertais rengėjams nebuvo nuostolingi, bet atnešdavo net ir pelno, iš kurių būdavo sudaromos stipendijos penkioms nepasiturintioms lietuvaiteis, studijavusioms tuo metu dainavimo meną.

Praėjusio sekmadienio koncerto rengėjai betgi negalėjo per daug nusiskųsti publikos nesidomėjimu kamerine muzika, nes publikos buvo susirinkę apysčiai. Koncerto ji klausėsi su pasigėrėtinu dėmesiu. Tai rodo, kad koncertantų ir rengėjų pastangos buvo įvertintos. Kvar-tetas dar neseniai susitvėręs. Jo dalyviai yra visi kvalifikuoti muzikai: Povilas Matukas — 1-mas smuikas, Alfonsas Paukš-tys — 2-ras smuikas, Vytautas Janėys — viola ir Petras Ar-monas — violančelė. Koncertas prasidėjo Mozart'o ankstybesnės kūrybos kvartetu Nr. 1 G-major, paskui visai skirtingai ir įdomiai nuskambėjo Vytauto Jančio maždaug prieš 17 ar daugiau metų parašytasis dviejų dalių kvartetas A-major, ypač pirmoji dalis, kur klausytojai turėjo progos išgirsti puikiai įjintus mūsų tautos muzikos motyvus. Užbaigai buvo atlik-tas čekų kompozitoriaus Antoni-n'o Dvorak'o kvartetas F-ma-jor. Taigi, programa, su kuria nebūtų gėda rodytis ir prieš mu-zikaliai išleptus kitataučius. Dėl meninio programos atlikimo reikėtų pasakyti, kad nuo se-niai susicementavusiam kameri-niam vienetui, spėjusiam susi-

daryti sau vardą, būtų statomi ir kitoki reikalavimai. Tuomet reikėtų suminėti Mozart'o kvar-teto, ypač pirmosios dalies, an-samblio stoką, o Dvorak'o kvar-teto pabaigoje — prasidėjus triolėms — per mažą dinaminį intensyvumą ir nenumatytą su-lėtinimą bei kitų smulkių, bet, turint galvoje vos kūdikišką kvarteto amžių, per daug rezo-nuojančią salės akustiką ir vis dėlto pasirinktos koncerto me-džiagos apvaldymą, reikia tik džiaugtis, nes, turint prieš akis pirmąjį kartą ir, bendrai imant, kvarteto ansamblis buvo nesiti-kėtai darnus.

Ir dar vienas sveikintinas da-lykas — jau į savo pirmojo kon-certo programą įtraukimas lie-tuvio kompozitoriaus Vytauto Jančio kūrinio. Tai visiems gry-nosios muzikos mylėtojams duo-da progos tikėtis, kad vėliau galės išgirsti ir kitų lietuvių — Vl. Jakubėno, Juliaus Gaidelio ir kitų — seniai sukurto ir stalčiuose bepelijančius kūri-nius, o tuo pačiu paskatins mu-sų kūrėjus rašyti daugiau savo muzikos, nes mūsų muzikos kul-tūra gali augti ir klestėti tik ta-da, kai ji visomis progomis bus išpildoma ir klausoma, o ne nu-kišama į stalčius, vis naiviai tei-sinantis, kad tai silpni, niekam tikę dalykai ir baudžiauninkiš-kai garbinant tik tai, kas sve-tima.

Santaros - šviesos Federaci-jos vadovams už pasiryžimą pa-judinti žemę iš muzikinės stag-nacijos taip pat pridėra didelę padėką.

Viktoras Petravičius Karalių mieste (spalvotas medžio raizginys) Iš parodos Detroite

SENO IR NAUJO SINTEZĖ PETRAVIČIAUS DARBUOS

Staigmena Detroite suruoštoje parodoje

K. PRIESPYLIS

šiol ir buvo, atrodo, labiausiai išliekantis plačioje ir šakotoje Petravičiaus kūryboje. Jie ir šiandien džiaugsmingai primami ir suprantami tiek vyresniųjų, tiek pačios jauniausios, jau čia brendusios kartos.

*

Tačiau Petravičius būtų ne Petravičius, jeigu jis pasiten-kintų tuo, ką jau yra pasiekęs. Nauji jo grafiniai ieškojimai prasidėjo dar pokario Vokietii-joje. Staiga lyg ir dingio anas Petravičius, o naujuos raizi-

niuos ėmė pintis nervingos li-nijos su plačiomis juodomis dė-mėmis darbuos lyg ėmė kalbėti daugiau Petravičiaus filosofas Petravičiaus poeto sąskaiton. Šiuo laikotarpiu intensyvi ir Petravičiaus tapybiniai užmo-jai, pajungti daugiau, jei gali-ma, pasakyti, literatūriškam tremties išsakyimui.

Ligišiolinis amerikinis jo kū-rybos laikotarpis vėl atliepė ne-besulaikomą abstraktizmo tva-ną. Ir grafikoje ir tapyboje Pe-travičius šio pobūdžio darbuos parodė nemažą išradungumo ir šviežumo. Tačiau naujų užsimo-jimų rezultatuos nuosirdžiausi V. Petravičiaus gerbėjai ne vie-nu atveju lyg ir pasigėdavo ano autentiškiausio Petravi-čiaus, ano poetišiausio Petra-vičiaus, klausančio tik savo šir-dies balso.

*

Ir štai pastaroji dailininko paroda Detroite, globojama in-žinierių - architektų, pateikė žiūrovui vėl naują staigmeną. Parodoje, be įvairių laikotarpių tapybos ir grafikos darbų, akį ypač patraukė keliolika naujų spalvotų medžio raizinių, ku-riuose V. Petravičius sugebėjo suvesti vienuon kone visa, ką jis geriausio yra pasiekęs ilga-metėje savo kūrybos raidoje. Zaisdamas ramiomis kelių spal-vų dėmėmis, intuityviai jausda-mas puikią kompoziciją, daili-ninkas paveikslan tiksliai įter-pia tamsias grafines figūras, vienur kaip balansuoto abstrak-to gabalus, kitur kaip visai at-pažįstamus objektus, modifikuo-tai primenantčius dailininko jau-nystės medžio raizinius. Ne vie-nu atveju abstraktinis ir figū-rinis paveikslas sprendimas su-lydomas į tokią įdomią senojo ir naujojo Petravičiaus sintezę, kad esi įtikintas, jog regi bene pačius autentiškiausius ir nuo-širdžiausius šio mūsų grafiko atsiekimus. Raizinių vertę dar didina ir tai, kad šioji daugia-spalvė V. Petravičiaus grafika pateikiama vienut vieninteliame

V. Petravičius Spalvotas medžio raizginys Iš parodos Detroite

(Nukelta į 5 psl.)

PRIEŠ PAT UŽDANGAI PAKYLANT

(Atke'ta iš 1 psl.)

turi nė minutės, visur skubėji-mas, lakstymas, įvairių reikalų tvarkymas. Pastojome kelią, re-žisieriui kaip tik beriedant į re-peticiją.

— Kas, Jūsų akimis žiūrint, turėtų labiausiai patraukti mū-sų publiką šioje A. Kairio "Vi-ščiukų ūkio" komedijoje?

— Gerokai kreditų atiduo-čiau pačiam autoriui: jis jaučia mūsų gyvenamųjų dienų pulsą, ir veikalas įvairiopa prasme yra aktualus. Dramaturgas pa-naudoja gana naują veikalo for-mą. Šitai padiktuoja ir scenoje tam tikrų momentų, kurie tu-rėtų praskambėti savotišku šviežumu. Veikale apstu forma-linių sprendimų, absurdiųjų mo-mentų ir sceninio žaismo. Žiū-rovas viso šito ir režisieriaus sprendime, vilios, turėtų už-čiuopti.

— Ką galėtumėt pasakyti, jeigu reikėtų, kaip komedijas, palyginti ankstesnę A. Kairio "Diagnozę" su dabartiniu "Vi-ščiukų ūkiu"?

— Autorius "Viščiukų ūky", man atrodo, daro pažangą, ap-valdydamas dialogus ir labiau brangindamas žodį, viską dau-giau kondensuodamas. Net ir dauguma charakterių čia yra labiau išbalansuoti. Aktualumo prasme, ir vienas ir kitas vei-kalas kreipia žiūrovo dėmesį į komiškai suvoktą kasdienybės realybę.

— Kurios buvo didžiausios kliūtys, režiūsuojant šią komedi-ją, ir kaip jas nugalėjote?

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopėdas, Protesistas
Aparat-Protezai, Med. ban-dažai, Spec. pagalba kojom
(Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29. Ill.
Tel. PROspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Seštadieniai 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PH 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Res. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
*Prilima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1712
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 2-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniai uždaryta. Antradieniai ir penktadieniai vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadieniai 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal autartį
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 338-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGA
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 9-5 v. vak., penktad. 10 v. r. iki 3 v. p. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Li-gonius priima pagal susitarimą

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-0900
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniai uždaryta.

— Kadangi komedija, dau-giau ar mažiau, remiasi satyri-niu dialogu ir žodiniu žaidimu, buvo nelengvas uždavinys išvys-tyti veiksmingumą ir sceninį žaismą. Teko gerokai paprakai-tuoti, beieškant receptų minė-tiems negalavimams atsverti. Ar manieji receptai efektingi ar ne, parodys spektaklis.

— Įdomu būtų išgirsti ir visą spektaklio paruošos statistiką.
— Pirmą repeticiją — skai-

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-5867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—5 ir 6—8 val. vak. Sešt. 12—3 v. p. p. Trečiadieniai uždaryta

WA 5-2017
DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6—8 val. vakaro. Seštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadieniai uždaryta. Pacientus priima pagal susitarimą.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namy — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 8 iki 8 val. Trečiad ir šešt. uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAİKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, už-daryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmple 2-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŲNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2—4 ir 6—9 ir pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12—4 p. p., 6:30—8:30 val. vak. Seštad. 12—4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmple 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius, Seštadieniai 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakaro. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1108.
Res. tel. 239-2919.

Ofiso PR 8-7773, Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŲNAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str.
Valandos: pirmad. ketvirt. 5—8 antrad., penkt. 1—4. Priiminėja tik susitarus.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniai uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniai uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniai uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniai uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniai uždaryta.

tymas kovo 19 d. Viso turėjo-me 34 repeticijas. Šalia to, rei-kėjo atlikti muzikinius įrekorda-vimus ir visą eilę technikinių uždavinių, būtinų spektaklio įgyvendinimui. Nesumeluosiu, kad šitas spektaklis pareikala-vo 104 darbo valandų. Tai su-miniui, norėdamas įvertinti visų spektaklio dalyvių meilę sce-nai.

*

Knietėjo režisierių dar šio bei to klustelėti, tačiau jis jau ko-ja "spaudė gažą" ir žiūrėjo į laikrodį. Tad šituo ir baigėme. Pokalbius tęsti ir sprendimus daryti dabar eilė ateina žiūro-vams. (kz)

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28. Ill
Tel. ofiso: PULman 5-6766
Namy: BEVerly 8-3946
Pirm. val.: kasdien 8-8 v. v. Sešt. 1-3 D. D. ir treč. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 2833-4600
DR. G. K. PAULIS
Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

Tel. ofiso PR 6-7800; Namy 925-7691
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1—9 p. p. Išskyrus trečiadienį

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 3 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priėmala šv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryta; seštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6750.
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Resid. telef. WAlbrook 5-3046
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgijos
4644 So. Ashland Avenue
Valandos: kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniai ir sek-madieniai uždaryta, priimama pa-gal susitarimą. Seštadieniai nuo 2 v. iki 6 v. v.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Resid. telef. WAlbrook 5-3046
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgijos
4644 So. Ashland Avenue
Valandos: kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniai ir sek-madieniai uždaryta, priimama pa-gal susitarimą. Seštadieniai nuo 2 v. iki 6 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val. Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2—4 v. popiet ir kitu lai-ku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namy GI 8-6198
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priiminėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 p. p.
Treč. ir šešt. uždaryta
Atostogose

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadieniai uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4: 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir sekm. tik suabals atvežials ir susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir seštad. pagal autartį.

Augustus Annus

Iš latviu dailiniku parodos Chicagoje

Tauta prie jūras

Latviu kūrybinē jēga nepalaužta

Aštuoniasdesmities dailiniku paroda Chicagoje

Amerikos Latviu sajungos Kultūrinēs veiklos biuras Chicagoje, Latviu namuose (4146 N. Elston Ave.), gegužēs 1—9 dienomis buvo surengēs didžiulē meno parodā. Tai jau penktā stambesnē jungtinē Latviu kult. centro ruoštoji paroda (ankščiau jos buvo Washingtonē, Readingē, New Yorke ir Bostonē). Ši paroda tuo ypatingesnē už ankstvyvesniasias, kad ji buvo suruosta, minint tremties 20 m. sukakti. Kaip parodos kataloge pažymima, šiuo kultūrinio įvykiu norēta pabrēžti, kad iš tremties stovyklū barakū ir sugriautū namū rūsiū išėjusių latviu menininkū kūrybinē jēga išliko nepalaužta, taip pat vitališka, kaip ir buvusi savoje tėvynėje. Pažymėtina, kad latviai yra priēmę nutarimą, jog, vykstant jų sajungos (mūsikai — bendruomenēs) suvažiavimui, tu ri kartu vykti ir meno paroda.

140 kūrinii

Šioje parodoje dalyvavo nors ir dar ne visi latviu šiaurinės Amerikos dailininkai, bet vis dėlto jų didžioji dalis, pradedant jų garsenybe Augustu Annusu ir Latvijos Meno akademijos rekt. prof. Janiu Kugu, baigiant jauniausiais — dabarties JAV meno institutū auklėtiniais. Dailininkai galėjo atsiųsti po du kūrinii. Kai kuriuos jury komisija atmetē, bet vis dėlto buvo išstatyta 140 kūrinii. Vyrauja tapyba. Skulptūrū tik kelios. Dail. A. Simanis,

JUOZAS PRUNSKIS

su kuriuo teko pasikeisti vienu kitu žodžiu, aiškino, kad čia nemažai nulēmē sunkumai persiųsti skulptūras.

Bendras parodos ispūdis — teigiamas ir šiltas. Joje dominavo jaunesniųjų kūryba, o jų tarpe labai ryškus pasinėsimas į modernizmā ir abstraktizmā. Tačiau daugelis, ypač vyresniųjų, savo tapyboje nepraradē daikto, figūros, vaizdo. Vyraujanti tematika gana plati. Regima persvara peizažo ir natūrmortū, bet labai gausu ir abstrakto, kur ieškota spalvū žaismingumo, jausminio pergyvenimo. Ryškių spalvū žaismingumas ypač patrauklus Janio Ciruslio paveiksle "Žiema prie gėlininko lango".

Premijuotieji

Visa eilē dailininkū pelnē Latviu Kultūros fondo atžymėjimus, kurie šiemet piniginių dovanū nenešē (nerasta darbū, įvertintinū pinigine premija). Tarp tų parinktū pirmaujančių akin krinta Janis Kalmite su savo dviem jaujos paveikslais, pagrindē neatitrūkusiais nuo realaus vaizdo, bet perteikto labai į abstraktizmā pasinešusia forma, kur vyrauja juoda, balta, raudona stambiū brūkšniū tapyba. Atžymėjimą laimėjo Olga Kuncite - Balgalvis už savo paveikslā Miestas. Paveiksle daugiau mėlynū, raudonū, žaliū

spalvū ir linijū žaismo, kaip namū ir gatviū vaizdo.

Premija atžymėti ir du Austrija Ogulis kūriniai — Ispanijos Madona ir Išvykimas, atlikti in-taglio technika — juodais plunksnos brūkšniais, su stipriū polinkiu į abstraktizmā. Atžymėjimo susilaukęs ir jaunas modernistas Vitauts Simanis už savo darnū, spalvingā "Still Life No. 34".

Janis Deksnis

Mater Dolorosa

Iš latviu dailiniku parodos Chicagoje

Vieno paveikslas kaina \$15,000

Parodoje aptinkame ir tokių su rendusū dailininkū, kaip Janis F. Tidemanis (iš Toronto, Kanados), kuris galėjo savo originaliai išpildytā moters portretā parodoti išstatydamas jo kainā įrašyti \$15,000.

Sustodami ties ryškesniais paveikslais aptinkame aktualią V. Kundzinā simbolikā — Laisvei, kur tap iškalbingai kalba spygliuotos vielos ir raudona kraujo spalva. V. Skulte (iš Brooklyn) duoda realistinē, bet su kūrybišku ekspresingumu nutapytā Latvijos universiteto Rygoje vaizdā. V. Reinholds (iš Toronto) tamsiu koloritu, su vyraujančia raudona, abstraktiniu paveikslu vaizduoja Amžinybę, o jo Tyla — tai žaismingų spalvū spektras. Martinš Sudars (Chicago) savo tematika — Vėtra primena M. Čiurlionio drobėje perteiktas idėjas; nors čia kitokia konstrukcija, tačiau stipriai pavaizduota gamtos galybė ir žmogaus bejėgiškumas.

Protėvių dvasios

Karlis Langenfelds (Toronto, Kanada), savo kūrybai lyg rinkdamas temā iš liaudies folkloro, nutapēs Sielas — baltos protėvių dvasios klajoja ties bakūžē, kuri taip tolima. Kai kurie paveiksai savo tematika, patriotiniu sentimentu ir vaizdu yra artimi A. Rūkstelės gudoms, kai kurie savo fotografiniu realizmu rikiuojasi į mūsų

Sparkio tapybā. Nora Drapė (Kalamazoo, Mich.) savo kūrinny Balta naktis vaizduoja jūrā, tik paveikslas nepalyginamai lėkštesnis, negu mūsų Janušo tapybos jūros. Martinš Krūminš (Elizabeth, N. J.) tokiomis stambiais brūkšniais išgauna gamtovaizdžio tikrovę, tačiau perėjusią per kūrėjo prizmę, ne fotografinę. Alice Kalnina (Kanada) savo Judesy sėkmingai ieško naujų tapybos sprendimų.

Mater Dolorosa

Savo temos jautrumu ir išpildymo ryškumu palieka neužmirštamā vaizdā Janio Deksnio (Toronto, Kanada) Mater Dolorosa — tragiškai žuvusio jauno kario motina, skausme liūdinti prie jo šalmo. Jos veidas spinduliuoja ryžtinga aureole, lyg šventosios. Šalia — maldaknygė, lyg jos religinės paguodos simbolis. Gėlių spalvinga puokštė — šios žemės džiaugsmų simbolis — jos jau nedomina. Periodikos ir rankdarbių paroda

Šalia gausios ir turtingos meno parodos, buvo taip pat latvių periodinės spaudos paroda, įvedant ir nepriklausomybės laikais leistosius laikraščius, dailiai ant kabančių kartonū ištiestus ir plastikine medžiaga, lyg stiklu, užtiestus.

Pagaliau trečias padalinys — latvių dailiųjų amatū dirbinių paroda, įrengta vienoje iš posėdžių salii. Čia visų pirma krito į akis miniatiūriniai liaudies meno muziejai — didžiulėje per visā sienā iškilančioje vitrinėje po stiklu latviūčių manekėnai, aprengti taut. drabužiais (100 ir net 120 m. senumo), išdėstyta rankšluosčių, pirštinių, lėkščių ir kitų liaudies dirbinių. Šitokie "miniatiūriniai muziejai" labai būtų verti įrengti mūsų Jaunimo centre, organizacijū būkluose.

Toliau, tų rankdarbių parodoje buvo gausu dabarties kūrinių. Įdomu, kad čia vyravo ne mūsiškiuose paplitusios juostos, rankšluosčiai, o keramikos darbai. Medžio dirbinių mažai, užtat buvo dailiū vario lėkščių, sidabro papuošalū, sukurtų pagal Latvijos iškaskenose randamus pavyzdžius; buvo kilimų, užuolaidų, išsiuvinėjimų. Matyti, kaip stipriai reikiiasi pritaikomojo meno atstovai, kurie nori paruošti tautiniais motyvais sukurtų puošmenų tremties latvių butams ir namams.

Lankant parodā, buvo miela stebėti, kad mūsų broliškoje latvių tautoje yra taip gyvi meniškieji polėkiai.

Pavasaris palangėse

Nuotrauka B. Arūno

Danguolē šukelytē

NAKTIS

Myliu aš naktį — Ji apsupa mane, Kaip rožē apsupa rasā, Nesulaukus saulės patekėjimo. Naktis laiko mane savo nežinomoje gelmėje Ir melancholišku tonu Pranašauja meilės ir draugystės pastaptis.

Myliu aš naktį — Ji laikosi už plonų voratinklų Ir, įsikibusi Už baltai apskrito taškō, Laukia brėkstančio ryto.. Ant šių voratinklų, Žybcioja žvaigždės Tyllems meilės atgarsiams.

Myliu aš naktį — Ji aptinka du Beoriniame stikle, Iš kurio Sielos ir širdies garsai atskamba. Taip, aš naktį myliu, Nes kartu su naktimi Glimsta Meilė.

MEILĖ

Meilė yra neaprepiamas jausmas, nepasiekiamas kelias, Tai aukščiausias žiedas vyšnios viršūnėje, Meilė glūdi giliausioje vandenyno gelmėje apvalaus perlo pavidale, O kartais yra trapus ir išmargintas sniego žiupsnelis, išnykstantis šiltos rankos prisilietime.

Yra tik viena Šveicarija

VALERIJONAS JAKAS, Chicago, Ill.

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Mėlynas Lucernos ežeras taip išsišakojęs, kad netunku jo pavidalą apibūdinti. Gal būt, yra teisingas rašytojas V. Hugo, ežerą pavadinęs "sužeista erelio koja".

Lucerna ir apylinkės yra katalikiškas kraštas, o taipgi ir konfederacijos gimtinė. Pačioje Lucernoje vasarą toks turistų susigrūdimas, kad, atrodo, jog šveicarų čia ir nebėra, nors mieste gyvena 72,000 nuolatinių gyventojų. Mieste taip pat gyva muzikinė ir meninė veikla. Ruošiama daug koncertų, meno parodų.

Miestas gana niūrus, įsikūręs ežero įlankoje, Reuss upės pakrantėse, su 15—16 amž.

statyba. Tačiau jau matyti ir modernių laikų pastatų. Kyla į dangų kelių bažnyčių bokštai, yra 3 meniški fontanai, visur daug gėlių. Prie viduramžių atmosferos prisideda dar ir miesto siena su keliais bokštais. Tai gražiausias miesto dalis. Taip pat viduramžių nuotaiką papildo du iš lentų sukalti, dengti mediniai tiltai. O ypač įdomus yra didžiausias Kapellen tiltas su vandens bokštu - tvirtove.

Svarbiausias miesto įžymybė, tai liūdnas, taip vadinamas, Liūto paminklas. Viena parke, prie tvenkinio, iškaltas akmenyje didžiulis, sužeistas ir verčias liūtas, bandęs apsaugoti skydą su Prancūzijos karaliaus emb-

lema. Tai paminklas 26 karininkams ir 760 kareiviams, kritusiems Didžiosios prancūzų revoliucijos metu, saugojant Prancūzijos karaliaus rūmus.

Jei Liūto paminklas yra svarbiausia Lucernos įžymybė, tai Kapellen dengtas tiltas stovi antroje vietoje po to paminklo. Kas nori išmokyti Šveicarijos istoriją, tai geresnio kelionės vadovo nereikia, būtina tik pa-vaikščioti po skambančio tilto grindis ir pastidijuoti daugiau kaip 100 trikampio formoje piešinių lentose, kabančių pastogėje. Iš tų spalvotų piešinių sužinome apie šventuosius miesto patronus, konfederacijā, Lucernos miesto istoriją, Wilhelm Tell ir kt. istorinius įvykius.

Įdomiausia, kad vieni šveicarai tiki, o kiti netiki, kad Wilhelm Tell yra gyvenęs. Dar Lietuvoje, gimnazijos vokiečių kalbos skaitymuose, kiek atsimenu, man pasigėrėjimą buvo sukėles Wilhelm Tell narsumas. O Šveicarijoje yra balsų, kurie tvirtina, kad tai nėra tikras istorinis įvykis, bet tik legenda, kuri 15—16 amž. istoriko Tshudi buvo perkelta į Šveicariją iš vienos Islandijos legendos.

Nežiūrint visų abejonių, Wilhelm Tell garbei yra pašvestos 3 koplyčios, paminklas ir fontanas. Be to, Šileris yra sukūręs Wilhelm Tell temā dramā, o Rossini operā. Gi Aldorfe obuvolio nuo sūnaus galvos nušovimo vietoje, vasarą specialiaame teatre kiekvieną vakarą vyksta tos dramos inscenizavimas.

Iš Lucernos išvykstu paeškursuoti rytiniu ežero pakraščiu. Ten tiek daug istorinių vietų ir dar senos tradicijos yra išsilaikios. Aplinkui klasiškos Alpės, daug vasarviečių. Toks Weggis yra įsikūręs tokioje dėkingoje vietoje ir apsaugotas nuo šiaurinių vėjų, kad turi net beveik subtropinį klimatą. Stebina Gersau, kuris net beveik 500 metų

yra išbuvęs nepriklausoma respublika. Tai būtų pati mažiausia respublika pasaulyje. Schwyz seniausias miestas Šveicarijoje. Iš jo kilo ir valstybės pavadinimas. Schwyz vokiškai yra Schweiz. Archyvų pastate yra daug dokumentų iš valstybės gimimo laikotarpio, keletas meno kūrinių. Garsūs dvaro rūmai "Italienisches Redinghaus" su puikiu vidaus išdekoravimu. Visus domina puiki baroko bažnyčia.

Čia tiesiog burte užburia Alpių gražumas. Tai čia jos įkvėpė ir Maironį. Jo kūrinyje "Alpių viršūnės" ypatingai žavios šios eilutės:

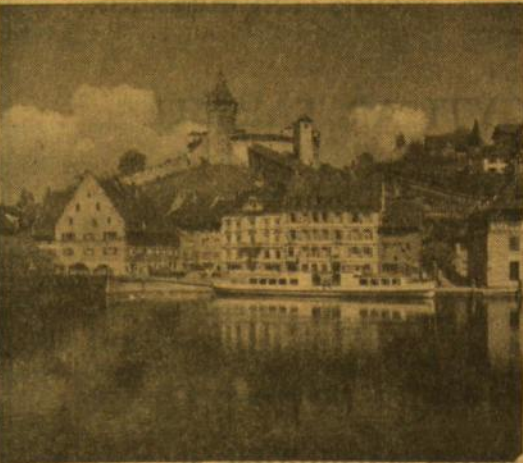
Aukštai kalnų viršūnės šviečia, Ledais apkalto ir snieguos.

Ir amžių amžiais sau galingai Jos baltuos saulės spinduliuos!..

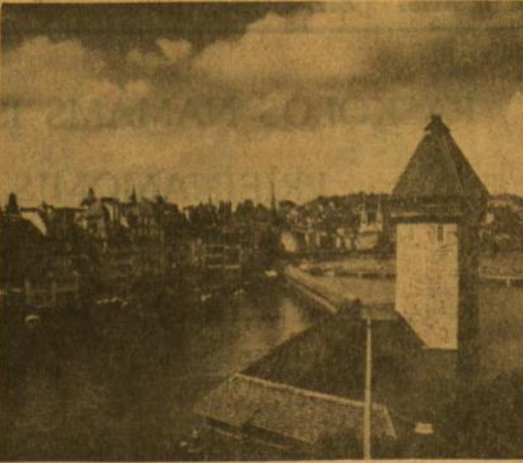
Taip pat įdomi kelionė, grįžtant į Zuerichą per patį mažiausią kantoną Zug ežero pakraščiais.

Yra tik viena Šveicarija, kaip valstybė, kuri semia stiprybę iš tautinių, religinių, vadinų skirtumų ir prieštaravimų toms tautoms, iš kurių patys gyventojai yra kilę.

Pabaiga

Schaffhausen miesto dominuojanti 16 amž. Munot pilis.

Lucerna būtų neįsivaizduojama be originalaus Kapellen tilto ir bokšto — tvirtovės.

Centrinės Šveicarijos Alpių romantika.

ATSAKYMAS KRITIKOS KRITIKUI

PR. PAULIUKONIS

Neteisingi kaltinimai

Š. m. vasario 20 ir 27 d. "Naujųjų" II d. straipsnyje "Tau, Lietuva, vienos menamos kritikos proga" minėto dienraščio bendradarbis, pasirašęs inicialais J. Vlks. atsiliepė dėl prof. Stepono Kairio knygos "Tau, Lietuva" kritikos "Tėviškės Žiburiuose" 1964 m., nr. 33 ir "Aiduose" 1964 m. nr. 10. Prie paminėtų dviejų straipsnių reikia prižėti ir "Drauge" II, 1964 m. rugp. 15 d. tilpusią kritiką. Jau kelintą kartą spaudoje tenka susiremti su p. J. Vlks. dėl parašytų atsiminimų kritikų, jis slepiasi po inicialais ir kartais rašo, nesiskaitydamas nei su žodžiais, nei su publicistikos etika.

Pirmiausia p. J. Vlks. neteisingai kaltina mane, kad minėtoje recenzijoje "ne tiek tiesioginiai paliestas "Tau, Lietuva" turinys, kiek prišnekėta apie 1905 m. revoliucijos baisybes ir jos menamai išsigimimą. Tokiu netiesioginiu būdu mėginta tie atsiminimai nuvertinti..." Kritikos pagrindas, girdi, padėjau "ne 1905 revoliucinių metų esmę, bet šalutinius įvykius"...

Perskaičius p. J. Vlks. minėtus kaltinimus, atrodo, kad kaltintojas ar nesuprato, ką skaitė, ar nenorėjo suprasti. Kas šaltai ir beaiškinai yra perskaitęs "Tėviškės Žiburiuose" ir "Drauge" "Tau, Lietuva" knygos vertinimą, tas pripažins, kad minėtuose straipsniuose yra kaip tik kalbama apie knygos turinį. Kadangi knygos autorius yra pareiškęs nemažai klaidingų tvirtinimų, prieštaraujančių tikrai tiesai, tai esu nurodęs ir tuos klaidingus aiškinimus, remdamasis tikrais įvykiais, o ne iš lubų paimtais tvirtinimais. Jei nurodomos knygos klaidos, tai dar toli gražu nereiškia, kad norima nuvertinti pačią knygą. "Drauge" esu pabrėžęs, kad knyga "Tau, Lietuva" yra gana vertingas įnašas į Lietuvos istorijos medžiagą. "Aiduose" str. "Revoliucijos išsigimimas" aprašiau ne pačią 1905 metų revoliuciją, kuri nešė lietuvių tautai laisvės viltį, bet 1906 metais jau išsigimusią revoliuciją, dėl ko rimčiau galvoję lietuviai atšalo nuo revoliucijos ir net pradėjo kovoti su tariamais revoliucionieriais.

Tačiau p. J. Vlks. kaltina mane, kad esu nuvertinęs 1905 m. revoliucijos reikšmę lietuvių laisvės kovoje, o įrodyti jos svarbą bereikalingai cituoja ilgą ištrauką iš Lietuvių Enciklopedijos (XX, 190). Tai brovimasis pro atviras duris. "Aiduose" esu aiškiai pasakęs: "Lietuvių tautos laisvės kovų riktuotėje 1905 m. revoliucija užima svarbią vietą"...

Vietomis pritrūkęs argumentų, p. J. Vlks. griebiasi prasiurdžiavimo; vadinia mane "fanatiku", "prokuratoriumi" ir panašiai. Tai nebe pirmą kartą tenka skaityti p. J. Vlks. polemikoje panašius prasiurdžiavimus. Visokių yra ir fanatikų: vieni fanatiškai ieško tiesos ir ją gina, o kiti fanatiškai užsišpyrę laikosi klaidingų įsitikinimų.

Kas pradėjo bačkinę filosofiją

Toliau p. J. Vlks. užsiuola, kad "bačkinė mitingų filosofija", monopolijų daužymo "istorija", pamiršta, gyvenimo dulkų užnešta" mano buvo vėl atgavinta. Deja, "atvėsusių žarijų, jau pelenais virstančių, pažarsyti" nemėgstu. Jau ne kartą esu spaudoje minėjęs, kad dabartinis mūsų tautos gyvenamasis momentas nėra tinkamas kelti vieno ar kitų praeities klaidas. Bet kai atsiminimų ir įvai-

rių istorijų autoriai iškelia neteisingus kaltinimus, tai tenka juos patikslinti. Apsčiai yra "bačkinės filosofijos" K. Bielinio knygoje "Penktieji metai", ypač skyrelyje "Trečiosios rėvės iškilimas" (389—408 psl.). Neapsiėjo be tos "bačkinės filosofijos" ir prof. St. Kairys. Dabar jau nebemalonu, kad atvėsusių žarijų pažarstytos atsigrėžė prieš pačius iniciatorius. Todėl ieškoma išsisukinėjančiais keliais kitus kaltinti ir pravardžiuoti.

Monopolijų daužymo "istorijos" neišgalvojau. Apie monopolijų daužymą yra aiškiai pasakyta K. Bielinio knygoje "Penktieji metai". Ten rašoma: "Atvėrusieji demonstracijų rengėjai išskeldavo LSDP vėliavas, padalindavo atsišaukimus ir, kai ką paaiškinę, iškeliaudavo. Pavyzdžiui, Keturvalakiuose ir kai kuriose kitose vietose, kur atvykusieji 'pamokslų' nesakė, jie pavyzdinai sunaikindavo monopolijų degtinę, sudaužant indus ir jų turį išpilant į gatvę" (478 psl.). Tos pačios knygos priede "Žemės sukilimas" (571 psl.) aprašoma, kaip Juozas Paknys su kitais trimis vyrais 1905 m. gruodžio 15 d. Žeimėje kėlė revoliuciją. J. Paknio ir J. Nenorto kalbų žmonės uždegti puolė monopoliją, "ji uždarė, degtinę išliejo ir pinigų pasinėmė..." (571 psl.). Dar aiškiau aprašo apie revoliucionierių 1905 m. monopolijų daužymą ir pinigų grobimą dr. K. Grinius, kuris savo akimis stebėjo Suvalkijoje revoliucijos įvykius, knygoje "Atsiminimai ir mintys" II d.: "Partijos reikalams nepritekdavo pinigų. Dėl to iškraustydamas valstybinių degtinių parduotuvių, tuomet monopoliais vadinamų, kasas, pačius monopolius išdaužydavo, degtinę upeliais paleisdavo, o tatau parduotuves uždarinėdavo. Partijos reikalams ekspropiuodavo ir girininkų kasas... taip pat sustabdydamo pašto vežimus ir atimdavo pinigų" (94 psl.).

Ar dr. J. Šliūpas rašė netiesą?

Tiesą, kad ne visais dr. J. Šliūpo raštais, ypač liečiančiais Katalikų Bažnyčią, apie kurią jis niekad ramiai negalėjo kalbėti, galima pasitikėti. Bet šiuo atveju jo mintys apie Lietuvos socialdemokratų ir jų veiklą 1905—1906 m. yra gana teisingos, nes jos atitinka ir socialdemokratų organo "Naujosios Gadynės" korespondentų pranešimus. Žinutėje iš Ramygalos rašoma, kad vietos kuopelės "kasierius, nieko nesiklausdamas, pradėjo priiminėti visiškai netikusius narius. Buvo priimti ir narius net tokie, kurie nieko daugiau neišmano, kaip tik išsigerti" (N. G. 22 nr. 346 psl.). Kupiškio LSDP skyriaus korespondentas sako: "Daugelis iš neva prisidėjusių seniau prie organizacijos dabar stačiai plėšikėliais pavirto" (N. G. 175 psl.). 1906 VI. 27 Suvalkų gubernijos LSDP atstovų suvažiavimas pripažino betvarę "partijos darbe" (N. G. 137 psl.). Ir K. Bielinio knygoje "Penktieji metai" (427) paduota iš "Naujosios Gadynės" ištrauka rodo, kad buvę socialdemokratai "vienai atsisalino nuo jų, kiti atsidavė kovai už naują idėją". Be to, iš tos ištraukos matyti, kad 1905 m. "Buvo daug mitingų ir demonstracijų padaryta, daug monopolijų išdaužyta — buvo tai, apskritai imant, revoliucijos darbas". Ir buvęs Didžiojo Vilniaus seimo sekretorius Pr. Klimaitis atsiminimuose nurodo, kad 1905 m. daugelis veikė socialdemokratų vardu, ir socialdemokratai į nepriklausancius jų partijai žiūrėjo iš aukšto, dažnai net su panieka. "Tiktai vėliau, kai nediscip-

linuotų revoliucininkų veikmai pradėjo išsigimti į paprasčiausią banditizmą ir plėšikavimą, pasidarė visiems aišku, kaip buvo klystama, duodant savo firmą visokioms revoliuciniams veikimui" (Židiny, 1931 m. nr. 1. 52 psl.).

Socialdemokratai ir K. Bažnyčia

Socialdemokratų tėvas K. Marksas skelbė, kad tikėjimas yra nuodai. Ir didieji vokiečių socialdemokratai buvo tos pačios minties, ką esu trumpai paminėjęs "Aiduose". Jei tikėjimas yra nuodai, tai logiška išvada, kad tikėjimo skelbėjai kunigai yra tautos nuodytojai, todėl reikia su jais kovoti. Tad ir buvo kovojama, čia nėra reikalo kartoti tų pačių minčių, kurios išdėstytos "Aidų" 10 nr. (1964 m.). Ir prof. St. Kairys knygoje "Tau, Lietuva", parašytoje 60 metų po anų karštų, ideologinių kovų, praėjus, nuosirdžiai nė vienu žodžiu neprisimena ano meto didelio Lietuvos kunigų tautos švietimo bei kultūros darbo, bet kur tik randa progos, tai bendromis frazėmis vis pašiepia veikėjus kunigus.

P. J. Vlks. rašo, kad Lietuvos socialdemokratai nekovojo prieš K. Bažnyčią, bet tik reikalavę Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės. Ir pavyzdį nurodo JAV, kur K. Bažnyčia atskirta nuo valstybės gražiai tvarkosi. Bet Lietuvos socialdemokratai Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės pavyzdį ėmė ne iš JAV, o iš Prancūzijos, kur, iš tikrųjų, katalikai buvo persekiojami. 1926 m. Šiauliuose įvykusiam Kultūros kongrese socialdemokratas prof. Vac. Biržiška savo paskaitoje reikalavęs "uždrausti vienuolynams laikyti mokyklas, išvaryti jėzuitus iš Lietuvos ir atimti valdžios pašalpą iš privačių mokyklų". Svetimo ministeris V. Čepinskis, irgi socialdemokratas, sveikindamas minėtą kongresą, pareiškęs, kad vyriausybė atidžiai seksianti kongreso darbus (Židiny, 1926 m. 8—9 nr., 81 psl.). Socialdemokratai dar buvo nespėję kovą sušilti, o jau reikalavo vienuolius išvaikyti.

Aišku, šandien nemalonu prisipažinti, kad socialdemokratai, kovodami prieš kunigus, silpnino rezistenciją prieš rusifikaciją. Todėl tokios nuomonės skelbiamos, kaip "sampratos siaurumą, minties tuštumą ir seklumą". Tai nėra sampratos siaurumą, tai objektyviai galvojančių lietuvių istorikų A. Rimkos,

Vytautas Ignas
Iš parodos "Gallery International" patalpose, Clevelande

Z. Ivinskio, S. Sužiedėlio nuomone. Bet čia ne vieta plačiau jų pažūrėti dėstyti.

Kad kun. K. Olšauskis nebuvo rusų žandarmerijos agentas, remdamasis socialdemokrato M. Biržiškos knygos "Lietuvių tautos keliu" II d. 137—138 psl. nurodžiau "Aiduose" 1963 m. 1 nr., aptardamas K. Bielinio knygą "Penktieji metai". Tai yra šmeižtas, už kurį savo laiku "Lietuvos žinios" buvo nubausytos. Į teismą pakviestas ekspertu prof. Vac. Biržiška, remdamasis Kauno gubernatoriaus archyvu, parodė, kad kun. K. Olšauskis nieko rusų žandarmerijai neįdavinėjęs. Ir Kl. Jurgelionis "Lietuvoj" 1911 m. 39 nr. prisipažįsta rašęs 1906 m. "Naujojo Gadynės" "Kauno kunigų darbai" tik todėl, "kad to reikė partijai, kurios anuo laiku buvau aklas ir atkaklus tarnas. Rašiau, patį tų dalykų netyrinėjęs, nieko pats nematęs. Man atvažiavus Kaunan, "partijos žmonės", kuriuos pirmu syk temačiau, pripasakojo visokių dalykų, ir, patį nemokėdami rašyti, reikalavo, kad paraščiau organan". Tą šmeižtą apie kun. K. Olšauskį ir prof. St. Kairys kartoją net dviejose vietose (166 ir 251 psl.). O p. J. Vlks. reikalauja įrodyti, kuo remiantis tvirtinti, kad kun. K. Olšauskis nebuvo žandarmerijos agentas, nežiūrint, kad nurodžiau ir šaltinį. Bet p. J. Vlks. eina dar toliau, pasakoją, kad prel. K. Olšauskis nė tik buvęs rusų žandarmerijos agentas, bet ir nužudęs moterį, kas nieko bendro neturi su žandarmerijos agento klausimu. Šia pro-

ga galima prisiminti ir socialdemokratų organo "Naujosios Gadynės", kuria ir šandien socialdemokratai didžiuojasi, vieną iš uoliausių redaktorių V. Kapsuką - Mickevičių, kuris, tapęs lietuvių tautos išdaviku, vadovavo raudonosios armijos žygiui į Lietuvą ir kovoje su ją žuvo daug lietuvių savanorių.

Bet kokiu šaltiniu paremtas p. J. Vlks. tvirtinimas, kad prel. A. Dambrauskas skelbęs "socialdemokratų tuščias svajones" dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo?

Urachas ir komunistai

Kai kurie atsiminimų, straipsnių autoriai ir net istorikai ypatingai pamėgo linksniuoti Urachą ir smerkti Lietuvos Tarybos narius, kurie jį rinko Lietuvos karaliumi. Kaip tik p. J. Vlks. straipsnyje paduotas kazerio Vilhelmo II raštas Lietuvos Tarybai yra įrodymas, kad Vokietija norėjo aneksuoti Lietuvą ar sujungti ją su Vokietija dinastine unija. Lietuvos Tarybos dauguma, norėdama išgelbėti Lietuvos nepriklausomybę, pasirinko mažesnę blogybę — nepriklausomą monarchiją. Tai aiškiai rodo ir Vokietijos vyriausybės nepasitenkinimas Uracho išrinkimu Lietuvos karaliumi. Bet ar šandien dera buvusiems opozicijos nariams, kaip daro prof. St. Kairys knygoje "Tau, Lietuva" (277 psl.), pašiepti kai kuriuos Tarybos narius, kad jie sapnavo lietuviškojo kamerherio kelnės, yra didelis klausimas. Tokia hiperkritika įžeidžia Tarybos narius, kurie stengėsi daryti visą, ką galėjo, kad išgelbėtų Lietuvos nepriklausomybę. Šandien lengva kaltinti kitus ir girti pranašišku pramatymu Vokietijoje įvyksiančios revoliucijos, bet

tuo metu politiniai reikalai kiek kitaip atrodė.

Mėgiama prikišti Urachą, kur reikia ir kur nereikia, bet užmirštama antroji pusė, kuri nenorėjo skirtis nuo Sovietinės Rusijos. 1917 m. po Petrapilio seimo lietuvių socialistinės grupės, laikydamosios visos Rusijos tautinių socialistinių partijų nusistatymo rusų spaudoje paskelbė: "socialistinė lietuvių visuomenė lieka ištikima Rusijos revoliucijos idealams ir yra pasipriešinusi sovietiniams norams išsijungti iš Rusijos" (I Laisvė, 1957 m. 13 nr. 56 psl.).

Bostoniškis "Keleivis" 1918 m. sausio 30 d. str. "Kaip būtų Lietuvai geriau" įrodinėjo, kad Lietuvai "dabar kratytis nuo Rusijos nėra mažiausio reikalo... Rusijos darbininkai nuvertė carą, nuveikė Lietuvos engėją, o Lietuva ima ir atsimeta nuo savo draugų. Tas jau būtų priešiniga ir darbininkų solidarumo dvasiai". 1919 m. pradžioje bolševikam užėmus Vilnių, tas pats "Keleivis" džiaugėsi: "Lietuvos buržuazijos valdžia, matydama, kad jai pamatai jau iš po kojų smunka, pabėgo iš Vilniaus į Kauną" (1919. I. 8, 2). Dar 1922 m. "Keleivio" bendrininkams atrodė: "Išmintingas atsakymas gali būti tik vienas: reikia susidėti su tokia valstybe, kurios žemė jungiasi su Lietuva ir kurios galybė galėtų užtikrinti Lietuvai apsaugą. Tokia valstybė šandien yra Rusija..." (1922. VI. 25.)

Lietuvos studentai socialistai 1925 m. lapkričio 8 d. Kauno universitete sukėlė didžiausią triukšmą prieš krikščionių demokratų valdžią už nuteistą žmogų pridūti komunistą Jobilerą Nochimą. Kai riaušių metu tautiškai nusistatę studentai giedojo Tautos himną, tai socialistinė jaunuomenė — internacionalą (Lietuva, 1925 m. 252 nr.). Ir provincijoje, rengdami vakarus, žiezirbininkai pro

gramą pradėdavo internacionalu (Lietuva, 1925 m. 22 nr.).

Ir kai kurie Lietuvos Seimo socialdemokratų atstovai daugiau dėmesio kreipė į raudoną, negu į Lietuvos tautinę vėliavą. 1923 m. gegužės 1 d. Raseiniuose, viešai kalbėdamas, J. Marpės, laikydamosios visos Rusijos tautinių socialistinių partijų nusistatymo rusų spaudoje paskelbė: "socialistinė lietuvių visuomenė lieka ištikima Rusijos revoliucijos idealams ir yra pasipriešinusi sovietiniams norams išsijungti iš Rusijos" (I Laisvė, 1957 m. 13 nr. 56 psl.).

Bostoniškis "Keleivis" 1918 m. sausio 30 d. str. "Kaip būtų Lietuvai geriau" įrodinėjo, kad Lietuvai "dabar kratytis nuo Rusijos nėra mažiausio reikalo... Rusijos darbininkai nuvertė carą, nuveikė Lietuvos engėją, o Lietuva ima ir atsimeta nuo savo draugų. Tas jau būtų priešiniga ir darbininkų solidarumo dvasiai". 1919 m. pradžioje bolševikam užėmus Vilnių, tas pats "Keleivis" džiaugėsi: "Lietuvos buržuazijos valdžia, matydama, kad jai pamatai jau iš po kojų smunka, pabėgo iš Vilniaus į Kauną" (1919. I. 8, 2). Dar 1922 m. "Keleivio" bendrininkams atrodė: "Išmintingas atsakymas gali būti tik vienas: reikia susidėti su tokia valstybe, kurios žemė jungiasi su Lietuva ir kurios galybė galėtų užtikrinti Lietuvai apsaugą. Tokia valstybė šandien yra Rusija..." (1922. VI. 25.)

Lietuvos studentai socialistai 1925 m. lapkričio 8 d. Kauno universitete sukėlė didžiausią triukšmą prieš krikščionių demokratų valdžią už nuteistą žmogų pridūti komunistą Jobilerą Nochimą. Kai riaušių metu tautiškai nusistatę studentai giedojo Tautos himną, tai socialistinė jaunuomenė — internacionalą (Lietuva, 1925 m. 252 nr.). Ir provincijoje, rengdami vakarus, žiezirbininkai pro

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda. 2047 W. 67 PL. WA 5-8063

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western PROSP. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadeniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p.p.

Specialus Pasiūlymas!

Visuomenei pageidaujant atnaujiname mūsų ankstesnį labai patrauklų ir didelį pasisekimą turėjusį pasiūlymą dovaninio į Lietuvą siųstino maisto siuntinio.

M-13: 6 sv. miltų, 4 sv. taukų, 2 sv. sviesto, 2 sv. ryžių, 1 sv. šokolado, 1 sv. cukraus, ½ sv. kakavos, ½ sv. arbatos, 1 dž. Nescafe, 2 unc. lauro lapų, 2 unc. pipirų ir 1 sv. razinkų. Kaina tik \$30.00 su pasiuntimu ir miltu.

Jau gavome naujas pavasarinės vilnones ir nallionines labai gražias medžiagas ir siūlome šiuos mūsų parinktus siuntinius:

N-4: 16 jardų nallioninės sunkios, nepermatomos, su gėlėmis įvairių spalvų medžiagos, keturioms suklelėms, už \$45.00.

V-3: 10½ y. labai tvirtų ir gražių mėlynų, juodų, arba rudų angliškių grynos vilnos medžiagų trims vyr. elutėms arba 3 moteriškiems kostiumams ir vienam extra sijonui, tik už \$55.00.

P-3: 6 jardai dvieji vyr. arba mot. žeminiams arba pavariniams paltams (pagal Jūsų pageidavimą) ir 3½ jardų extra geros Jūsų pageidaujamos spalvos medžiagos vyr. arba mot. kostiumui, tik už \$75.00.

Į nurodytas kainas įeina visos pasiuntimo išlaidos — Sov. licencija, muitas, supakavimas, pasiuntimas ir draudimas. Gavėjui nieko nebereikia primokėti. Garantuotas pristatymas — per 4 sav. nuo užsakymo gavimo dienos.

Rašykite, siųskite užsakymus, reikalaukite pavyzdžių

BALTIC STORES, INC.

421, Hackney Road

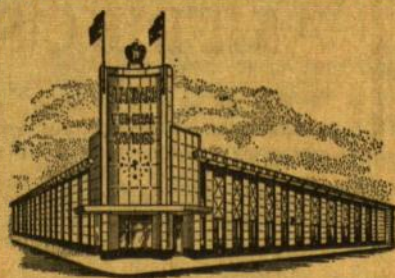
London, E. 2.,

Great Britain

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m. Nuosavos krautuvės ir sandėliai Londone.

Atstovai USA:

L. Venckus, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Te. 436-0494) GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan.

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef. — Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00

REZERVAI — \$8,800,000.00

Vienintėlė lietuviška bendrovė Chicagoj mokanti dividendus kas

3 mėnesius. Dabartinis dividendas 4 ¼ % visoms taupmenoms.

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

PRIEINAMOMIS SĄLYGOMS

VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro

Antradienia's ir penktadieniais nuo 9 iki 4 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Trečiadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

JIS NESTATĖ NAMŲ ANT TILTO

Antano Krauso 60 m. amžiaus sukaktį minint

VLADAS MINGELA

Nutylėjus Australijoje gyvenančio Antano Krauso 60 metų amž. sukaktį, jeigu jos prasmė glūdėtų tik metų skaičiuje. Tačiau Antano Krauso sukaiktis reiškia ir anų išgyventų metų pilnybę visuomenės ir kultūrinės veiklos prasme.

Visuomenininkas

Sukaktuvininkas gimė Sedoje, Mažeikių ap., 1905 m. gegužės 10 d. Gimnaziją baigė 1925 m. Telšiuose, o Vytauto Didžiojo u-t-o humanitarinių mokslų fakultetą Kaune 1930 m.

Dar besimokydamas vysk. Valančiaus gimnazijoje, pasireiškė organizaciniais gebumais ir su R. Serapinu įsteigė Sielos kultūros ratelį. Buvo veiklus dr. V. Kudirkos literatūros ratelyje, vegetarijų d-joje. VDU priklausė humanitarų Simono Daukanto ir Filoteosofų draugijoms. Buvo aktyvus abstinentių sąjūdžio. Nepriklausomoje Lietuvoje reikėsi visuomeniniame gyvenime ir spaudoje. Šiauliuose bemokytodamasis, našiai veikė Gyvulių globos draugijoje, eidamas sekretoriaus pareigas. Šiaulių gimnazijoje įsteigė pirmąjį Lietuvių moksleivių gyvulių globotojų ratelį ir paruošė bei išleido gyvulių globos antologiją "Mūsų bičiuliai". Knyga buvo pripažinta švietimo ministerijos tinkama mokyklų bibliotekoms. 1933 m. žemės ūkio parodoje Kaune tvarkė gyvulių globos skyrių. Daug rašė periodinėje spaudoje gyvulių globos ir gyvūnijos klausimais.

Bibliotekininkas

Ir šiuo metu A. Krausas tarnauja Australijoje (jau dešimt metų) "State Library of Victoria" bibliotekoje etatiniu tarnautoju. Sukaktuvininkas niekad nesitenkino vienos profesinės veiklos darbais. Sakota jo erudiacija, kultūrinė prasme, išeiko vis naujų veiklos barų. Štai savo tėviškoje, Sedoje, jis įsteigė 1923 m. viešąją biblioteką. Jo rūpestiu įsteigta 1964 m. Austral. Lietuvių B-nės krašto v-bos biblioteka, kuriai jis vadovauja ir šiandien. Savo tarnybą, pažintis ir pareigas išnaudoja Australijos valstybinių, viešųjų ir universitetų bibliotekų aprūpinimui naujai išeinančiais lituanistikos veikalais. Jis moka ir žino, kaip čia pasiekti, kad geros mūsų knygos patektų svetimųjų bibliotekų apsaugon. Daugis bibliotekų jas nuperka, o jei ne — vėl suranda aukotojus - mecenatus. Tokiu būdu šimtai knygų, bylojančių apie Lietuvą, puošia įvairių Australijos bibliotekų lentynas.

Skautas ir šaulys

Antanas Krausas visur veikė, visur — suskubo. Rokiškis — buvo moksleivių šaulių būrio vadu, o Skuode įsteigė skautų vietininką ir našiai joje veikė, skleidamas skautų idėjas, skiepydamas gėrį, skatinamas jaunuosius "užrišti skautišką mazgelį". Priklausė dr. J. Basanavičiaus mokytojų (1931—1940) ir Lietuvių tautininkų (1933—1940) sąjungoms. Daug darbo, energijos ir sielos paliko skautiškose veiklose. Organizavo parodėles, Kaziuko muges, dalyvavo skautų stovyklose ir iškylose, sėkmingai atstovavo mūsų skautus tarptautinėse skautų "džiamborėse": Švedijoje (1935), Olandijoje (1937), Prancūzijoje (1947), Filipinuose (1959).

A. Krausas pačioje jaunystėje susižavėjo tauria Vydūno asmenybe ir liko jo sekėju ir gerbėju. Gyvendamas priverstinioje emigracijoje Vokietijoje, išleido Vydūno knygas: "Tausresnio žmoniškumo užtekėjimas", "Bhagavad Gita" ir "Kaltėjimas — laivėjimas".

Žurnalistas

Dar besimokydamas Vysk. Valančiaus gimnazijoje, redagavo ir leido neperilodinį laikraštį "Šaltinis" (1923—24). Bendradarbiavo "Sargyboje", "Santūroje", "Mokslo Dienose", "Lietuvoje", "Ateityje", "Židinyje", "Lietuvos Aide", "Jaunojoje Lietuvoje", "Tautos Kelyje" ir kitur. Jam rūpėjo daugiausia šie klausimai: švietimas, auklėjimas, skautija, blaivybė, kultūros puoselėjimas, tėvynės meilė ir pan. Buvo Lietuvos skautų s-gos brolijos spaudos skyr. vedėjas ir "Skautų Aido" bei "Sautybės" redaktorius (1946—1948). Be šių laikraščių dar bendradarbiavo "Lietuvių Žodyje", "Mūsų Vytje", "Dirvoje", "Australijos Lietuvoje", "Mūsų Pastogėje", "Pėdsakyje" ir užjūrio lietuvių spaudoje. Redagavo Lietuvių kultūros federacijos (LKF) metraščių "Atolais" ir "Meno Dienos Melbourne 1964" leidinį. Suredagavo Australijos Lietuvių B-nės leidžiamas "Mūsų Pastogės" tris specialius nr., paskirtus Melbourne bendruomenės veiklai nušviesti. Ir šiuo metu bendradarbiauja Lietuvių Enciklopedijoje ir yra jos generalinis atstovas Australijai. Platina JAV ir kitur leidžiamas lietuvių k. knygas ir plokšteles. Jis vadovauja "Tėvynės Garsų" centrui, 4 Grandview Ave., Maribyrnong, Vic. Australia. Pora šios jo veiklos pavyzdžių: "Kun. A. Miluko monografijos" išplatinio 24 egz., o dr. Vandos Sruogienės istorijos daugiau kaip 100 egz.

SENO IR NAUJO SINTEZĖ V. PETRAVICIAUS DARBUOS

(Atkelta iš 2 psl.) originalo egzempliorių, kaip ir taptyba, nes keliuose atspauduose tų pačių spalvų tiksliai jau nebeįmanoma pakartoti.

Detroitas dabar vertai gali pasigirti, kad pirmasis parodė viešumai tokį, ligšiolinės savo kūrybos sintezės keliu atsinaujinusių, Petravicių. Čia Detroitas suskubo užbėgti už akių pačiai Chicago, net tam tikra prasme ją nubausti, nes neviešas šių vienagzempliūrių Petravicių medžio raizinių į Chicago jau niekada nebesugrįs.

A. Krausas

Australijoje. Vos tik buvo baigti statyti savi namai, 1951 m. įsteigė ten lituanistinę mokyklą ir 8 metus joje mokytojavo. Melbourne įsteigė ir naują skautijos šaką — Senųjų skautų židinį. Nuo 1953 m. iki 1960 m. buvo LSS-gos Australijos rajono vad. Parašė ir išleido skautams vyčiams "Vyčio taku" vadovą. Atstovavo lietuvių skautus Azijoje: Filipinuose ir Indijoje 1959 m. Už nuopelnus skautijai LSS Tarybos apdovanotas aukščiausiu žymeniu — Gedimino Vilko ordinu.

Be tiesioginio mokytojo darbo, skautiškos veiklos ir žurnalistikos, sukaktuvininkas dar dirbo LFK Australijos valdyboje ir LFK Melbourne skyr. vadovybėje; Mažosios Lietuvos bičiulių d-joje ir ALB-nės apylinkės valdyboje, kur jau keturioliktą metą kaip eina švietimo vadovo pareigas, rūpindamasis lituanistiniu švietimu Australijoje.

"Laikas taip greit bėga, kad nesuskumbu laiku visko atlikti", — rašo sukaktuvininkas viename laiške. Tai tiesa. Praeis gyvenimas. Ir jo nepakartosi. Tačiau sukaktuvininko atveju reikia ir pasidžiaugti, kad nebuvo statomi namai ant tilto, kurio naudojames, keliaudami į amžinybę.

K. Korsakas apie filologijos darbus Lietuvoje

Akademikas S. Korsakas "Tiesoje" (bal. 25, nr. 96) paskelbė platų straipsnį apie lietuvių filologijos darbus bei planus ateičiai. Jis pripažino, kad pirmaisiais pokario metais buvo pasireiškęs filologų trūkumas, ypač, kad nepr. Lietuvos laikais parengtųjų kvalifikuotų filologų didesnioji dalis, "pasidavusi nacionalistinei propagandai, karui baigiantis, paliko gimtąjį kraštą, atitrūko nuo savo tautos, nuo naujo socialinio gyvenimo kūrimo". Vėliau, pagal Korsaką, buvusios sudarytos galimybės vykdė didžiulius lietuvių filologijos uždavinius. Vis dėlto jis pastebėjo, kad dėl kvalifikuotų filologų stokos ir pokario sąlygų rimtesnis darbas tepasidėjęs tik antrame pokario dešimtmetyje, t. y. apie 1955 m.

Stambiausiu filologijos darbu Korsakas laikė "Lietuvių kalbos žodyną". Jau išleisti 6 tomai iki raidės "K", pradedant 3-ju tomu "Žodynas" rengiamas pagal sovietinės leksikografijos principus. Maža to, Korsakas teigia, kad pirmieji du "Žodyno" tomai turi "kai kurių esminių trūkumų" (nesu-

lavimus... — E.), tad numatyta kirpti pagal kom. partijos reikalavimus toms perredaguoti, nes, girdi, reikia patenkinti visuomenės pageidavimą... Abu perredaguoti tomai būsią baigti per penkmetį. Šiuo metu atiduotas spaudai "Žodyno" 7-tas tomas, redaguojamas 8-tas ir rašomas 9-tas tomas. Iš viso būsią 15 tomų, gi paskutinytis turėtų pasirodyti ne vėliau kaip 1980 metais. "Žodyno" kartoteka pastaruoju metu išaugusi iki trijų milijonų kortelių.

Iš kitų filologijos srities darbų dar paminėta: rengiamas dialektologinis atlasas (duomenys surinkti iš 705 vietovių), drauge renkami ir lietuviški vietovardžiai bei asmenvardžiai. Šiuo metu baigiamas spausdinti pirmasis "Lietuvių kalbos gramatikos" tomas, apimamas fonetiką ir dalį morfologijos — dar būsią du tomai. Sovietų mokslinei šiai darbai laiką "fundamentaliu lietuvių kalbininkų darbu".

Literatūros mokslo srityje, pagal Korsaką, "teisingai nušviesta" įvairių praeities rašytojų kūryba, nors, esą, čia pasitaikė ir spragų.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelį metų patirtimo siūniant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstantais kilentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštų rūšių prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 6-6508
- ATLANTA, Ga. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1787
- SOUTH BOSTON, MASS. 327 W. Broadway Tel. AN 8-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 4, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1006
- DETROIT, Mich. — 7390 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N. W. GL 3-2256
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau Tel. 283-8030
- HARTFORD 14, Conn. 200 Franklin Ave. Tel. 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4665
- YOUNGSTOWN 8, Ohio — 21 Fifth Avenue RU 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue LI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 3-1446
- PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Garson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-0766
- WORCESTER, Mass. — 174 Milbury Street SW 8-2968
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781

MARQUETTE PARKE — AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Taupykite savo pinigus pas mus. O jeigu jau esate pasirošę įsigyti savo namus ir norite gauti paskolą, tai imkite į Marquette Parke — Amerikos Lietuvių sostinėje, Chicago Savings and Loan bendrovėje, kur visada gausite teisingą patarimą, pelningą dividendą ir apdraustą savo santaupų saugumą.

Chicago Savings bendrovė jau 40 metų teikia įvairius finansinius patarimus šio didmiesčio ir jo apylinkių lietuviams. Tūkstantais patarnauda jos patarnavimas. Kviečiame jais pasinaudoti ir Jus.

Mes nesiveržlame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet stengiamės visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams ir visada siekiame finansinės stiprybės. Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, protinę pinigų administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša Jums geras dividendus.

HANDY HOURS

Monday ..... 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday ..... 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday ..... Closed All Day
Thursday ..... 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday ..... 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday ..... 9:00 A.M.-12:30 P.M.

Mokame aukštą

4 1/4 %

dividendą investavimo sąskaitoms

and LOAN ASSOCIATION

Chicago Savings

6245 So. Western Ave. Chicago, Illinois 60636 GR 6-7575

DRAUGAS, šeštadienis, 1965 m. gegužės mėn. 15 d.

5

Netrukus pasirodys "Lietuvių literatūros istorijos" III tomo 2 dalis (vad. pažangioji literatūra 1917—1940 m., būsią nušviesti ir išiešvinti raštijos "svarbesnieji faktai"). Baigiamas ruošti ir ketvirtas marksistinės literatūros istorijos tomas. Pastaruoju metu (pagal aiškius maskvinius reikalavimus — E.) pradėta rengti kolektyvinė monografija "Spalio revoliucija ir lietuvių literatūra" ir kt. K. Korsakas dar paminėjo darbus tautosakos tyrinėjimo ir folkloris-

tikos srityse, kai kuriuos testinius filologinius leidinius. Numatoma naujai leisti "Baltistika", kuri skiriama daugiausia lyginamosios kalbotyros bei baltų - slavų problemos klausimams. Korsakas nepamiršo pridurti, kad ir lietuvių filologai tarnauja vad. tautų draugystei, internacionalizmui, komunizmo statybai ir kad filologijos mokslas esąs atsirems į "įkvepiančias marksizmo - leninizmo idėjas..."

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2 %

ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

ST. ŠARAUSKAS, dipl. automatinų transmisijų ir motorų specialistas, prie transmisijų išdirbęs 12 metų, PAŽANGOS garaže, SINCLAIR gazolino stotyje, atidarė transmisijų ir motorų taisymo skyrių. PAŽANGOS garaže atliekami ir kiti darbai: MAŠINŲ IŠLYGINIMAS, (BODY) dažymas ir daug kitų darbų.

2637 W. 47th Street, Tel. LA 3-9663
CHICAGO 32, ILLINOIS

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JŲSŲ NAMŲ PUOŠNUMUI IR ŠEIMOS SAUGUMUI.

Įrengiame tvoras, duris, langus, stogelius, tureklus ir kitus įvairius metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų namų pagerinimui ir papuošimui.

KOSTAS BUTKUS

Telefonai: LUdlow 5-6291, bet kurio laiku, PRospect 8-2781 rytais ir vakarais.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MAY — GEG. 13, 14, 15 D. D.

CHANTRE V.X.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth	\$4.89
CHAPOLIE 185 MONTHS OLD IMPORTED BRANDY	Fifth	\$3.98
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	\$5.49
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	\$4.89
CINZANO IMPORTED Dry or Sweet VERMOUTH	Fifth	\$1.39
KRON BRANNVIN IMPORTED Aquavit	Fifth	\$3.98
FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR	Fifth	\$5.29
IMPORTED FRENCH TABLE WINE Vin Blanc or Vin Rouge 1959—1961 Vintage	Fifth.	98c
MILLER HIGH LIFE BEER Case of 24—12 oz. Bottles Plus Deposit		\$3.09
BUDWEISER BEER Case of 35—7 oz. Bottles. Plus deposit		\$3.09

NAUJI LEIDINIAI

• **Antanas Jasmantas, GRUODAS**, Eilėraščiai. Išeido "Atletis" 1965 m. Spaudė Tėvų pranciškonų spaustuvių, 910 Willowby Ave, Brooklyn, N. Y. Apilankas ir iliustracijos Pauliaus Jurkaus. Rinkinys 96 psl., 8x5 1/2 inč. formato, kaina \$3.00, gaunama "Drauge".

Daug kam šitas Antano Jasmanto poezijos rinkinys mūsų bus staigmena ir įdomi literatūrinė naujiena. Tiesa, Jasmanto eilėraščių šiek tiek buvo jau spausdinta mūsų kultūrinės ir literatūrinės žurnaluose ir anksčiau. Tačiau vis dėlto ne tiek daug, kad jis taptų tikra mūsų literatūros realybe, visu ūgiu išnirdamas iš pusiau legendarinių uždangų.

Apie penkiasdešimt A. Jasmanto eilėraščių, talpintų šitoje knygoje ir suskirstytų į keturis skyrius, kiekvienam nuosirdžiam poezijos draugui dovano ir filosofinės minties gelmės, ir klasikinės bei modernios eilėdaros sintezę, ir lietuviško poetinio įvaizdžio grožį, išsakantį pačius subtiliausius žmogiškosios egzistencijos virpėjimus.

Knygos pagyenos žodyje J. B. aptardamas A. Jasmanto kūrybą, sako:

"Lietuvių poezijos istorijos raidoje A. Jasmanto poeziją galima būtų gretinti su Vytauto Mačernio poezija. Abiejų poezijos savo atsiradimo eiga tenka antrojo pasaulinio karo pradžios generacijai. Abiejų leidimai ne visuomeninius motyvus, bet ir asmeninės egzistencijos. Tos egzistencijos svarstymuose betgi nuėjo skirtingais keliais.

Jei V. Mačernio poezija vertintų pavadinama egzistencialinės poezijos pradininku, tai A. Jasmanto poezijai tektų krikščioniškojo egzistencializmo vardas".

• **Kazys Almenas, BĖGIAI**. Novelės. Nidos klubo leidinys, nr. 52, 1965 m. Knyga 198 psl., 7x4 3/4 inč. formato, kaina \$1.50, gaunama "Drauge".

Dar visai neseniai buvo tikra mūsų literatūros naujiena palankiai sutiktas ir plačiai skaitomas Kazio Almeno Lietuviškos knygos klubo išleistas dviejų tomų, plačios apimties romanas "Upė ir rytus, upė ir šiaurę", o štai vėl nauja to paties autoriaus knyga. Dabar pluoštas spalvingų novelių. Ir ši Kazio Almeno novelių knyga mūsų literatūroje taipgi yra tam tikra prasme maloni naujiena. Ji mūsų literatūrai atneša tokį autentiškai išgyventą šio naujo žemyno kvapą, kokio vargu ar kitų mūsų rašytojų puslapiuose nerastume. Tiesa, amerikietiškos buities sukirpimo pavyzdžių savo prozoje aptinkame apsiei. Bet tai vis čionykštė lietuviškoji mūsų pačių buitis, kurioj ir veikėjai dažniausiai esame mes patys savos aplinkos įprastame fone. Gal čia tik vienu kitu atveju išimtis buvo A. Tulys, lietuviškųjų mūsų čionykščių kolonijų tematiką pajavirindamas kokiomis gaidžių grumtynėmis Alegenų kalnuose. Ir dabar K. Almenas, tur būt, pirmasis mūsų tokioje lietuvių rašytojo lietuviškoje knygoje visu raiškumu rodo tą šio krašto aplinką ir tokias vietas, kuriose lig šiol, tur būt, nė vieno lietuvių kojos nėra stovėjusi. Šia prasme K. Almenas yra bene pirmasis lietuviškas pačios Amerikos širdies vaizduotojas. Tai ypač liudija šios knygos skyriai, pavadinti: "Bėgiai" ir "Prerijų pasakos". Šitoji, pasakytume, grynoji Amerika Almeno kūryboje ir sudaro gerokai naują čionykštės mūsų literatūros bruožą.

• **MOKSLEIVIO BALSAS**, 1965 m., kovo mėn., nr. 1 (3). Hamiltono A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos leidžiamas laikraštėlis. Redaktoriai: Vytautas Beniūšis, Egidijus Bugailiškis, Algirdas Choromanskis, Juozas Chrolavičius. Re-

dakcijos adresas: Moksleivio Balsas, 264 Bold St., Hamilton, Ont., Canada. Spaudė Rūtos spaustuvių, 89 Napier St., Hamilton, Ont.

• **Danguolė Sadūnaitė, KAI TU ARTI MANĖS**, Eilėraščiai. 40 psl. Išeido "Lietuvių Dienų" leidykla, 1965. Viršelio apilankas piešė P. Jurkus. Kaina \$1.00, gaunama "Drauge".

Kaip knygos apilankas paršėje rašoma. Danguolė Sadūnaitė yra viena iš jaunosios kartos poetų, pasireiškusi po II-ojo pas. karo, gyvendama Vakaruose, U. Britanijoje.

Gimnaziją ji lankė Detmole ir Grevene ir baigė jau persikėlus į S. Valiją, D. Britanijoje. Ten studijavo vokiečių kalbą ir literatūrą ir anglų literatūrą. Baigė B. A. laipsnį. Iškėlė už prof. R. Sealey, kuris išmoko lietuviškai ir aktyviai dalyvauja lietuvių bendruomenėje. Iš Londono persikėlė į JAV (Buffalo), kur R. Sealey profesoriauja. Abu daug verčia liet. kūrinių ir anglų kalbą.

Tai yra antras Danguolės S. poezijos rinkinys. Jos poezija yra jau gerokai nutolusi nuo lietuvių poezijos tradicijų. Forma nebeteri klasiško ritmo, nei rimų. Ji eina anglų imazinistų keliais. Vaizdas, jaumas ir nuotaika yra svarbiausi jos eilėraščių požymiai. Trapi ir švelni pastelinė nuotaika supa Sadūnaitės lyriką ir služetinius eilėraščius. Intymūs žmogaus ryšiai su žeme ir pasilgimas Dievo nudažo visą rinkinį.

• **THE MARIAN**, May 1965. Per paskutinius 5 mėnesius iš 32 puslapių išaugęs iki 76, savo geužės mėn. numerį turi svarios medžiagos. Dail. Br. Jameikienė gausiai iliustruotame straipsnyje dėsto apie motiną ir Dievo Motiną ypač atkreipdama dėmesį į jų vaizdavimą mene. Dr. Z. Danilevičius rašo apie nešvarių spaudinių žałą žmogaus charakteriui ir sveikatai: straipsnis vertas platesnio auklėtojų susidomėjimo. Ukrainiečių paskaitininkė, jų žurnalo redaktorė, gyvenanti Vokietijoje, Slawa Stetko faktais ir iliustracijomis pavaizduoja Sovietų antireliginę priešpauą dabarties Ukrainoje. Bostono kolegijos profes-

orius dr. J. Navickas svarsto žmogaus uždavinius technologiniame pasaulyje. Iš kelionės po Europą grįžusi Birutė Kožienė pasakoja apie Italijos bažnyčias. Vieną iš jaunųjų mūsų rašytojų — Danutė Bindokienė — savo lakia plunksna vaizduoja berniuko ir mergaitės susitikinėjimą ir išsiskirimo problemą. Londone gyvenanti spaudos bendradarbi M. Vele informuoja apie naują vienuolyną, kurios nariai — moterys chroniškos invalidės, užmirštosios save ir pasiryžusios tarnauti Dievui ir artimui. Kun. E. Aksomaitis recenzuoja filmus: "Mary Poppins", "Those Calloways", "Zorba the Greek", "Seance on the Wet Afternoon", pagaliau Anne Tanssey apžvelgia Marijos garbinimo apraiškas pasaulyje. Iš poezijos — duodama M. W. Were eilėraščių apie Mariją ir L. Brophy apie motiną. Plati religinio gyvenimo apžvalga, idomu, kad tai vienas iš nedaugelio religinių žurnalių, užpildomas beveik vienu pasauliečių.

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyau. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuvės darbą \$10 ir dalys. Pasiteiraukite apie naujas

J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampus 58th Street
Telefonas PRospect 8-9533

MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumų.

A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago III 60632 Tel. YA 7-5980

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutauptytę pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atsara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

• **MOKSLEIVIO BALSAS**, 1965 m., kovo mėn., nr. 1 (3). Hamiltono A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos leidžiamas laikraštėlis. Redaktoriai: Vytautas Beniūšis, Egidijus Bugailiškis, Algirdas Choromanskis, Juozas Chrolavičius. Re-

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENE

Prancūzų kova su nacių gobšumu

Kiek daug yra pasaulio gobšų žmonių, trokštančių prisipiešti meno turtų! Ir kiek daug bereikalingų gyvybių paaukojama tiems įgeidžiams patenkinti ar mėginant juos sustabdyti. Tokia tai mintis yra vystoma filme "The Train", kuris jau porą mėnesių rodomas Chicagos vidurmiesty.

Jame rasime daug veiksmo, geros vaidybos, puikių nuotraukų, nors ir nespilvotų, ir pakankamai atgrigos, sudominančios žiūrovą.

Filmas pastatytas pagal darą atsitikimą, įvykusį 1944 m. rugpjūčio mėn. Paryžiuje, kai sąjungininkai buvo beišvaduoja miestą.

Prancūzų pogrindžio veikėjai visokiis būdais trukdė vokiečių pasitraukimo planus. Vokiečių pulkininkas (Paul Scofield) įsako savo kareiviams sukrauti ir traukinti iš muziejaus pasigrobtus Van Gogh, Utrillo, Manet, Cezanne, Renoir, Picasso ir kitų dailininkų meno kūrinius kelienei į Berlyną. Prancūzų geležinkelio inspektorius ir rezistencijos vadas (Burt Lancaster) gauna slapta įsakymą sustabdyti traukinį. Pradžioje jis priešinasi, teisindamasis nenoris veitui eikvoti žmonių gyvybių dėl pavelskų, tačiau vėliau nuomone pakeičia.

Filme beveik centriniu susidomėjimu yra sprogdinimai bei milžiniška traukinio katastrofa. Juos efektingai sukūrė Lee Zavitz, kuris yra davęs publikai neužmirštą Atlantos miesto gaisrą 1939 m. pastatytame spalvotame filme "Gone with the Wind".

Taipgi daug nuostabos bei pasigėrėjimo sukelia herojus Burt Lancaster. Būdamas 50 m. amžiaus, jis visiškai atsisakė statistų pagalbos ir pats užsoka ant judančio traukinio, nukrenta nuo jo, nuslenka stulpais, verčiasi pakalnen ir t. t., stebindamas žiūrovą savo fiziniu sugebėjimu.

Jojo oponentas, šėkspyrininkas Paul Scofield, yra šaltai brutalus, gobšingasis naciis, nuduodas meno mėgėją.

Rimtai — komiškoje rolėje atsparus garvežio mašinistas (Michel Simon) yra įpainiojamas ištartai banaliu posakį: "Traukinys yra kaip moteris — jei nesielgi su juo kaip reikiant, jis padarys tavo gyvenimą apgailėtina nelaimingum".

Populiariausias filmas JAV

"Sound of Music", Chicagoje rodomas vidurmiesty Mike Todd teatre, per šešias savaites jau surinko JAV-se 2.7 milijonų dolerių. Skelbiama, kad tas filmas yra populiariausias šiame krašte, t. y.

Pristatome Visokių STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.

3039 S. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai. Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadi- niais iki 3 val. p. p.

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Darbina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ar remonavimui.

Visas darbas yra garantuojamas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street,
Tel. PR 8-7887
CHICAGO, ILL. 60609

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti pavelskų rėmai. Pritaikinti pavelsklams, skelbimų rėmai, metalu apšlėti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

KARPENTERIS

Atlieku visus vidaus ir iš lauko namų taisymo bei dažymo darbus. Nebrangiai.
IGNAS
Tel. 476-5405

PLANINGAS TAUPLYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPTYTI ŠIANDIEN!

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

TIKIMĖS, kad turėsite progos Jus pamatyti ir patarnauti Jums ir Jūsų namiškiams

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

anot spaudos, Nr. 1 savo pasisekimu prie bilietų pirkimo langelio Julie Andrews, turinti filme svrbiausia rolę, yra pasirodusi prašyti 10% nuo pajamų savo paskatiam muzikaliniam filmui. Tai reikštų, kad, kai ji vaidina "The Gertrude Lawrence Story", net ir atsargiausi matematikas turėtų jai priskaičiuoti per 5 milijonus atlyginimo.

"Mary Poppins" laimi

3 naujas premijas
Walt Disney šedevras "Mary

Poppins" laimėjo trejetą iš šešių "Eddie" premijų, paskirtų Ameri- ciečių kino leidėjų draugijos (Ame- rican Cinema Editors society).

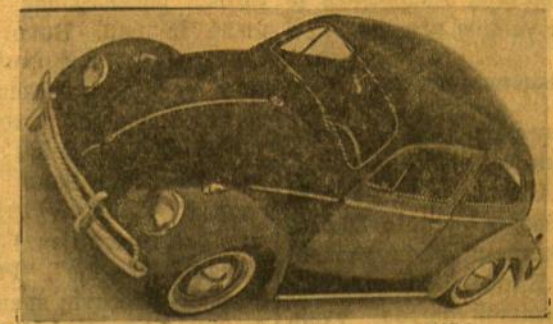
Jack L. Warner'io "My Fair La- dy" buvo pavadintas 1951 m. skirtingai atžymintu filmu.

"Mary Poppins" premijas laimėjo Julie Andrews už geriausią moterų vaidybą, George Sanders už geriausią vyrų vaidybą, o David Tomlinson už geriausią vaidybą (aktorius, ir filmo leidėjas) Cotton o už geriausią išleista 1964 m. fil- ma.

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ AUTOMOBILIŲ

(Complete auto service)

PILNAS TAISYMAS IR APTARNAVIMAS

ERWIN'S AUTO REPAIR, INC.

2218 West 69th Street, Tel. HE 4-6900

CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mūsų erdviuose patalpose

urime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO

E. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road

Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvrt. 9-9 val. antr. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimel išlūkus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:

AMERICAN BONDING
AMERICAN INDEMNITY
CASUALTY MUTUAL
FIDELITY & DEPOSIT
FIRE & CASUALTY OF CONN.
GIBRALTAR INSURANCE
THE HANOVER
HIGHWAY INSURANCE
THE HOME
INTERSTATE
LASALLE CASUALTY

MANHATTAN FIRE & MARINE
MERCURY MUTUAL
MONARCH
NATIONAL UNION
NEW YORK FIRE
SECURITY INSURANCE
UNITED STATES FIRE
UNIVERSAL INSURANCE
WESTERN FIRE & CASUALTY
CALIFORNIA LIFE

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams Street

Room 800

Telefonas CEntral 6-5206

Kultūrinė Kronika

• Du lietuviai dailininkai parodose Chicagos Meno institute. Amerikiečių šių dienų meno draugijos kvietinių visos Amerikos dailininkų paroda šiuo metu vyksta Chicagos Meno instituto Gonzales salėje. Joje dalyvauja su vienu didelės apimties tapybos darbu ir mūsiškis Kęstutis Zapkus. Paveikslas parodos rengėjų išstatytas net išskirtinai ryškioje vietoje. Gi kitoje to paties Instituto salėje šešiasdešimt aštuntoje Chicagos ir apylinkės dailininkų parodoje regime ir vieną Vytauto O. Virkau tapybos darbą. Krinta akysna ir Zapkaus ir Virkau darbus naudojama apskritimo figūra, nors šiaip abiejų dailininkų čia rodomi darbai nei kompoziciniu, nei spalvinio panašumo neturi. Kiek Zapkaus darbas yra ramus lygių spalvų klojimo pavyzdys, tiek Virkau dinamiškas ir į visas puses trykstantis sproginimas.

• Vytauto Tamulio "Skrudėlytės Greitės nuotykių" angliskai. Manylas Books leidykla New York'e išleido klasišką mūsų rašytojo apysaką vaikams, išversta į anglų kalbą: Nimbalefoot the Ant (Her Adventures). Knyga iliustruota puikiais dail. Prano Lapės piešiniais. 184 psl. leidinys, įristas į drobės viršelius ir apdengtas lengvo piešinio aplanku. Kaina \$3.95, gaunama "Drauge".

Ta pati leidykla netrukus rengiasi angliskai kalbančiam pasauliui pristatyti A. Vaičiūlio "Vidudienis kaimo smuklėje" (Noon at a Country Inn), M. Vaitkaus "Tvanas" (The Deluge) ir šeimainis "Siegfried Immerselbe atsijaunina" (Rejuvenation of Siegfried Immerselbe).

• Individuali Kęstutis Zapkaus per pusrėčių metų Europoje sukurtų darbų paroda gegužės mėn. 17 d. atidaro K. Kazimier galerijoje, 156 East Ontario St., Chicagoje. Dailininko paroda ten vyks iki birželio mėn. 18 d.

• "Gallery International" patalpose, Clevelande, šiuo metu yra įdomi mūsų dailininko Vytauto Igno ir naujazelandiečio skulptoriaus ir keramikos John Kingstono darbų paroda.

• Dr. J. Požėla 3 mėnesiams į Paryžių. Lietuvos Mokslų akademijos Fizikos - matematikos instituto direktorius, fizikos - matematikos mokslų daktaras Juras Požėla atvyko į Paryžių, kur viešės trejetą mėnesių. Ankščiau jis tarptautinėje fizikų konferencijoje Paryžiuje yra daręs pranešimą. Dr. J. Požėla Paryžiuje susitiks su užsienio mokslininkais, dirbančiais karštų elektronų ir kietos plazmos fizikos srityje, susipažins su jų darbais, pasiekimais šioje fizikos srityje.

• Dalia Mackuvienė Levo Tolstojaus "Anoj Kareninoj". Šitas didžiojo rusų klasiko romanas, scenai pritaikytas James Goodwin ir Eugenie Leontovich, šiuo metu Chicagoje pastatytas Goodman teatre. Jau ne viena kartą šiame teatre stipriai užsirekomendavusi aktorė Dalia Mackuvienė Tolstojaus spektakliuose nuo gegužės 7-18 d. vaidina kunigaikštę Dolly Obolonsky ir nuo gegužės 19-29 d. — kunigaikštę Šerbacky.

• Liturginio giedojimo studijų savaitė. Giedojimas atnaujintoje liturgijoje bus svarstomas specialioje muzikų ir liturgistų tarptautinių studijų savaitėje Friburge (Šveicarijoje) nuo rugp. 23 iki 27 dienos. Posėdžiai vyks Friburgo universiteto patalpose. Dalyvaus ekspertai iš įvairių Europos bei kitų kontinentų valstybių.

• Dramoj ir operoj atžymėtas sukilimas. Lietuvoje siūloma po ketverių metų plačiau minėti 1769 m. Šiaulių ekonomijos valstiečių sukilimą. Apie sukilimą įvykius liūdiol parašyta B. Sruogos drama "Apyaušrio Dalia" ir B. Dvariono opera "Dalia". Dabar pakviesti susidomėti ta tema dailininkai, filminkai ir studentai (paruošti diplominius darbus).

• Aktorius apie ambicingus dramaturgus. Lietuvoje, toliau vykstant diskusijoms originaliosios dramaturgijos ugdymo klausimais, Klaipėdos dramos teatro akt. Vyt. Kancleris "Tiesoje" (nr. 96) pažymėjo, kad per visą pokario metą, taigi per 20 metų Lietuvos teatruose buvo pastatyta kelios dešimtys originalių pjesių, tačiau iš jų vos kelios lėšusios ir auksinį dramaturgijos lobyną. Tai B. Dauguviečio "Zaldokynė", V. Miliūno "Marti" ir J. Grušo "Herkus Mantas". Šie spektakliai dar ir šiandien gausiai lankomi. Kancleris nurodė ir dramaturgo K. Sajos ambicijas — esą, prieš vienuolika metų, kai Klaipėdoje buvo pastatyta pirmoji K. Sajos komedija "Lažybos", dramaturgas priimdavęs pastabas ir pasiūlymus, perrašinėdavo, bet dabar? Dabar K. Saja "pasirengęs muštis iki paskutinio kraujo lašo" ir visą savo energiją bei temperamentą skiria ne tam, kad pataisytų pjesę, o kad įrodytų, jog viskas joje gerai. Kol nesą pasitikėjimo tarp teatro ir autoriaus, tol, pagal akt. Kanclerį, sunku tikėtis, kad atsirastų tikrai aukšto idėjinio ir meninio lygio spektakliai.

• Trūkumai A. Račiūno - J. Mackonio "ateistinėje operoje". Vilniuje pastatyta ir kitose miestuose kartota naujoji A. Račiūno opera "Saulės miestas" (apie 17 amž. gyvenusį ateistą Kazimierą Lyščinskį) plačiai vertinta ir kai kuriais požiūriais kritikuota Lietuvoje

Kęstutis Zapkus "Poly-Unsaturated" (aliejus, 2x2 m.) Iš Amerikos dabarties meno draugijos parodos Chicagos Meno institute

leidžiamose spaudoje. "Literatūros ir Meno" savaitraštyje (nr. 14) Vyt. Venckus teigia, kad Račiūnui šioji opera labiau pavykusi už jo "Tris talismanus" (1936) ir "Marytę" (1953). Esama nemaža meniniai išbaigtų ir melodingų muzikinių epizodų, scenų ir ištisų paveikslų. Labai įspūdingos jėgų bei vyskupo maldos ir giesmės, labai artimos grigališkajam chorui. Tačiau... Račiūnui nepavykė visumoje sukurti vientisos dramaturginės linijos. Kompozitoriui nepavykė, pagal Venckų, pavaizduoti Lyščinskio "maištaujančios asmenybės". Esą, neįtikimas Lyščinskio persilaužimas, kai jis lengvabūdiškai atsisakęs įsventinimų. Daug kaltės tenka ne tik Račiūnui, bet ir libreto autoriui J. Mackoniui. Račiūnui dar prikišta, kad be duetų, naujoje operoje trūksta stambesnių ansamblių — trio, kvartetų ir t. t. Venckus apgailestavo, kad šiai "aktualiai, reikalingi ir dėkingai

temai" įkūnyti scenoje tiek libreto autorius, tiek kompozitorius nepaieškojo naujų išraiškos priemonių. Kai kurie personažai primena Borisą Godunovą, Toscos ar Aidos operas, kai kurios vietos, kaip jėgų choras, Račiūno operoje visiškai "susisaukia" su žynių choru Verdi "Aidoje". Režisierius J. Gustaitis kritikuotas už nemažą statistikų, veiksmą stabdančių vietų. Kas toje operoje gero, tai, pagal Venckų, jos idėjinė pusė — paliestas šių dienų Lietuvos opus, svarbus antireliginės propagandos baras (atseit, jau ir opera verčiama tarnauti priešreliginės propagandos tikslams).

LAIKAS PAGALVOTI APIE ATOSTOGAS
Užsisakykite vietą tuojau.
Tel. Code 715 — 362-7318
arba rašykite:
Charles Rouch, R. 4, Woodboro,
Rhinelander, Wisconsin 54501

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBŲ • GREITAS patarnavimas • GARANTUOJA • KREDITAS.
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

4 1/2% 5%
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokamas 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

JEI JŲS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
F I R M O S
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairių audinių, taip pat maisto produktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA
ALLENTOWN, PA
ROCHESTER 5, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE 7, N. Y.
CLEVELAND 13, OHIO
HAMMAMRICH MICH.
SO. BOSTON, MASS
TRENTON 10, NEW JERSEY

1530 BEDFORD AVE.
78 SECOND AVENUE
314 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
968 BLEECKER STREET
FREEWOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
538 HUDSON AVENUE
107 SO. VERNON AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILMORE AVENUE
11601 JOS CAMPAL AVENUE
643-47 ALBANY AVENUE
308 GROVE STREET
1200 SOUTH AVENUE
1028 KENTWORTH AVENUE
11239 JOS CAMPAL AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE

Ar galimas sekimas atominių sprogdinimų erdvėje

Atominių sprogdinimų atmosferoje sekimas yra labai sunkus. Jie nei matomi, nei girdimi, nei seismografiniai užregistruojami. Tų sprogdinimų susekimas yra galimas tik tam tikrų detektorių pagalba. Gynybos departamentas su Atominės energijos komisijos pagalba pagaminė tokius detektorius ir juos išbandė vairuos atominius sprogdinimus, su satelitais, raketais ir net labai aukštai skrendančiais lėktuvais.

Didelė dalis energijos atominio sprogdinimo erdvėje yra X-ray (spinduliai). Todėl pirmasis tikslas ir buvo pagaminti tokie detektoriai, kurie ilgai gyventų ir būtų pajėgus užregistruoti tų spindulių esimą, kurį jau satelito instrumentai perduotų žemėn. Dešimt tokių keturių kubinių inčų didžio X-ray detektorių yra išdėlioti ant 400 svarų satelito. Tas satelitas turi 20 šonų. Plokšti trikampiniai satelito šonai padengti solar (saulės) celėmis, kurios duoda energiją instrumentų veikimui. Kadangi palyginti "minkšti" X-ray negali praeiti per satelito tankų ir kietą paviršių į vidų, tai tik detektoriai satelito šonuose, tuo metu atkreipti atominio sprogdinimo link, gali užregistruoti

TV — RADIJŲ TAISYMAS
P. RUDENAS
4448 So. Western Avenue
Telef. — 847-4829
Čia pat galite gauti Briedžio dažų.

X — spindulius. Kadangi satelitai sukasi apie savo ašį, tai visi tie detektoriai pagraus ir užregistruos bet kokį atominių sprogdinimų. O viduryje satelito yra šeši cilindriniai gamma spindulių detektoriai ir vienas neutron detektorius.

Yra apytikriai apskaičiuota, kad X spindulių detektoriai ga-

ti atstume, lygiame diametru žemės orbitos aplink saulę. Trumpešiose distancijose gamma spindulių parodys sprogdinimą tuo atveju, jeigu kartais X spindulių detektoriai neveiktų.

Gamma spinduliai ir neutronų signalai yra svarbūs ir tuo atveju, nes jie tikrai rodo, kad įvyko atominis sprogdinimas, o tai nėra saulės ar kosminiai X spinduliai, kurie pagaunami su detektorium. Tačiau tuos, visus davinius bus galima gauti tik tada, jeigu visa satelito sistema veiks gerai.

Povilas Žičkus

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

THREE MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GRevehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, Townhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

THREE MODERNISKOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG Nuo
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — GEdarcrest 3-6336
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių
ir kitų papuošimų
2448 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
3914 W. 25th PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4848 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3854 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3819 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188 — 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

MIELI TAUTIEČIAI!

Pasiremami ilgamečiu patyrimu ir nuolatiniiais prekybiniais ryšiais su Lietuva, kviečiame per mus pasiūsty giminėms Tėvyneje tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Silomė šios vertingus siuntinius labai augštos kokybės dovanų labai sumažintomis kainomis, įskaitant sov. muitą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino šaltinis: 3 1/2 jardų angliškos vilnonės medžiagos elietai ir 4 jardai puikaus nepermatomo nallono suknelet tik už \$66.00

P-3: 6 jardai šiltos angliškos vilnonės medžiagos dviem apslautam ir 3 1/2 jardų, ekstra geros viln. angl. medžiagos elietai tik už \$75.00.
V-3: 10 1/2 jardų labai tvirtų, gražių vilnonių angl. medžiagų 3 elietum tik už \$55.00

N-1: 16 jardų keturiom suknelėm nepermatomo sunkaus pageldaujamų spalvų labai gražių raštų nallono tik už \$45.00

V-3: ir N-4 jungtinį siuntinį skaitomie tik \$86.00 (susitaupto pasiuntimo išlaidos)

PATS VERTINGIAUSIAS
SM siuntinys: 6 vilnonės kašmiro škarvelės su gėlėmis įvairių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų škarvelės ir 3 škotiškos vilnos arba orlono labai šilti segamieji arba per galvą užmaunamieji megztiniai tik už \$65.00.

Garantuotas ir apdraustas pristatymas per 3 — 4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaičiuota į nurodytas kainas.

Užsakymus siųsti:

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)
421, Hackney Rd., London E 2., England
Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m.
Atstovai JAV:

L. VENCKUS, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Tel. 436-0494
GAIVA, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Mich.
COSMOS, 327 W. Broadway, So. Boston, Mass.

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga.

Redaguoja Ramunė Kviklytė, 5747
S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629

STUDENTŲ ŽVILGSNIS Į MIŠRIAS VEDYBAS SU SVETIMTAUČIAIS

Prieš daugelį, daugelį metų (kada tai įvyko, dar mūsų galvelės nesugebėjo nuspręsti) Ponas Dievas, besėdėdamas ant debesėlio ir besiklausydamas angelų, archangelų ir serafinų švelnaus giedojimo, nutarė, kad vis dėlto vien švelnios melodijos nepadaro būties įdomios, nusprendė sukurti ką nors naujo ir ypatingo. Ėmė ir sutvėrė žemę, o žemėje įrengė gražiausią kertele. Prisodino daug medžių, prisėjo įvairiaspalvių gėlių, o kai atėjo pavasaris, ir viskas prasiskleidė pačiam gražume, kada gėlių spalvos buvo gražesnės už vaivorykščių kaspina, į šią žemės kertele jis atvedė dvikoję būtybę, kurią pavadino Adomu. Adomas pavaikščiojo, pavaikščiojo rojuje. Atėjo vasara, atkeliavo ruduo, prabėgo žiema. Adomui nusibodo vaikščioti ir Pono Dievo gėles žiūrėti. Vargšas Adomas nebuvo studijavęs universitete ir net pradinio botanikos kurso nebuvo mokėsis, tai gėlės bei medžiai jo per daug ir nežavėjo. Adomui gyvenimas pasidarė nuobodus. Ponas Dievas tuoj pastebėjo, kad Adomui nekaip. Būdamas puikus psichologas bei chirurgas, greit ėmėsi reikiamų priemonių. Buvo padaryta šioj žemėje pirmoji operacija. Dievulis užmigdė Adomą (moderniškame pasaulyje tą vadiname anestezija) ir, išėmęs vieną šonkaulį, sutvėrė gražią, žavią būtybę, pavadindamas ją Ieva. Adomas, vos ją išvydęs, pasijuto kaip žaibo nutrenktas. Pasaulyje gimė meilė. Jeigu esate susipažinę su šventu raštu, žinote, kad meilė Adomui ne visada sekėsi. Ieva nuskynė obuolį. Adomas suvalgė obuolį, ir taip pasibaigė rojus gyvenimas. Bet meilė liko užgimus. Ir dabar su visa savo laime, su visais vargais, rūpesčiais vis tiek keliauja per pasaulį.

Lietuviui jaunuoliui, gyvenančiam Amerikoje, meilė dažnai dar yra išskirtinė problema. Jaunystėje, kada viskas gyvenime žydi, jis bei ji susitinka gyvenimo draugę bei draugą. Kadangi negyvename rojuje, kur tik viena žavi būtybė paraudoja, kurios tautybė nereikia rūpintis, šių dienų lietuvių jaunuolio problemos daug skiriasi nuo senoviško Adomo. Dažnai sueiname į kontaktą su svetimtaučiais, su jais palaikome ryšius, draugaujame, ne vienas būna kaip Adomas žaibo nu-

trenktas, tada kyla meilė. Ne vienas vyresnysis susirūpinęs žiūri į savo vaikų draugystę su svetimtaučiu. Vieni tokias draugystes laiko beveik nusikaltimais, neatleidžiamomis nuodėmėmis. Kiti nieko nesako. Galvoju, gal ne vienam bus įdomu išgirsti, ką pats jaunimas galvoja apie tokias draugystes, vedančias į vedybas su svetimtaučiais. Tad čia ir spausdiname jaunimo pasisakymus tuo klausimu. Gal ne viena mintis atsakymuos kartosis. Bet ką padarysi. Šitai, gal būt, kaip tik rodo, kad ne vienas studentas panašiai galvoja.

Studentė iš Urbanos:

Mišrios vedybos — jų pasisekimas arba nepasisekimas yra labai asmenišką reikalą. Priklauso daugiausia nuo to, kiek reikšmės tautybei skiria patys asmenys. Jeigu kam lietu-

viskuo su mylimu. Bet kaip gali lietuvis pasidalinti su svetimtaučiu savo jausmus tėvynei, jos kalbai, jos tradicijoms. Niekad neišversiu į kitą kalbą to, ką tavo kalboj išreiškia vienas ar kitas eilėraščių. Šitas negalėjimas pasidalinti būtų labai skaudus. Dėl to šitokiam jautriam lietuviui visada yra sunkus sprendimas, kai reikia rinktis svetimtautį. Bet kartais kitaip neišsėina. Jo draugai turėtų suprasti šio žmogaus sunkumus. Ir vietoj smerkti, reikia, kiek galima, daugiau padėti tokiame laikyti kontaktą su lietuvių.

Studentas iš Los Angeles:
Vedybos su svetimtaučiu ir tokių vedybų įtaka lietuviško visuomenėje yra tema, kuri dažnai diskutuojama, bet su kuria ne visada galima prieiti tiksliai arba bent pageidaujamos išvados. Vieni mato vedybose tik patriotinę ir tautinę problemą,

sa, žmogus yra būtybė, sudaryta iš savotiškų ypatybių, iš profesinio auklėjimo, iš kultūrinio nusiteikimo, iš religinio lavinimo, iš tautinės prigimties. Bet pats žmogus yra derinys šių visų dalių, ir dėl to jo esmė turėtų nulemti šios savotiškos ypatybės. Vedybose žmogus, mylėdamas kitą asmenį, turi jį priimti ištisai su visomis jo individualinėmis ypatybėmis.

Jeigu kiltų lietuviui klausimas, ar tekėti už lietuvio, tai reikia giliai pagalvoti: ar šio žmogaus individualūs palinkimai yra svarbesni už asmeninį žmogaus charakterį, ar jo "lietuviškumas" ar "nelietuviškumas" kliudys bendrame šeimos sukurime, ar neprieštaras ar priėmimas lietuviškų papročių namuose ardytą darnią šeimos santvarką. Kiekvienas, asmeniškai turi nuspręsti, koks yra svarbiausias žmogaus patraukimas: ar savotiškos ypatybės ar žmogaus esmė.

Studentas iš Urbanos:

Esu žymiai nusiteikęs prieš vestuves su svetimtaute. Man po vestuvių būtų smagu, parėjus namo, pavalgyti kugelio, cepelinų ir lietuviškų kopūstų su dešrom. Ak, tas lietuviškas maistas tikrai skanus! Moteris man turi būti gera šeimininkė. O kuri kita bus tokia puiki, jeigu ne lietuvaitė. Be to, iš visų moterų lietuvaitės ir yra pačios gražiausios.

Studentas iš Rytų Pakraščio:

Esame daug kartų girdėję, kad meilė neturi ribų, ji nugalė vandenynus ir perkopia kalnus. Deja, lietuvių visuomenė nustato mellei ribas. Nuo mažens mums yra įkalta į galvą, kad prie altoriaus nuvesti reikia būtinai lietuvaitę. Tėvai rūpinasi, jeigu tik pradėti "deitinti" amerikoniukę. Mergaitė, ištėkėjusi už amerikoniukę, dažnai yra mėtomi priekaištai, kodėl negalėjo lietuviuko susirasti ir t. t. Lietuvių visuomenė tokią draugystę su svetimtaučiais žemina. Dėl to sunkiai ir įsimyli svetimtautę. Į tokią draugystę einame su užrištomis akimis. Ir į tą mergaitę ne taip žiūrime, kaip žiūrėtume į lietuvaitę, bet daugiau kaip vienkartinę draugystę, kaip smagų laiką vienam vakarui. Jeigu kada ir kyla meilė, dažnai ji lietuvių visuomenės yra užslopinama. Ne vienas ir po sužadėtuvių yra nutraukęs ryšius su svetimtaute vien dėl to, kad ji svetimtautė. Ir po vestuvių lietuvių visuomenė savo šaltu elgesiu griauja susituokusią laimę ir jų norimus palaikyti kontaktus su lietuvišiais. Lietuviui, norinčiam pasilikti lietuvių, vedybos su amerikoniuke yra beveik neįmanomos.

Studentė iš Detroito:

Žmogus renkasi partneriu ne virėją, ne daktarą, ne meno mėgėją, ne religiją, ne tautą, bet pilną žmogaus asmenybę, su visomis jos ypatybėmis. Tiesiogis žmogus yra būtybė, sudaryta iš savotiškų ypatybių, iš profesinio auklėjimo, iš kultūrinio nusiteikimo, iš religinio lavinimo, iš tautinės prigimties. Bet pats žmogus yra derinys šių visų dalių, ir dėl to jo esmė turėtų nulemti šios savotiškos ypatybės. Vedybose žmogus, mylėdamas kitą asmenį, turi jį priimti ištisai su visomis jo individualinėmis ypatybėmis.

Studentas iš Chicagos:

Vienas iš opiausių klausimų, liečiančių lietuvių jaunimą išsivijoje, yra vedybos. Didelė jaunimo dalis draugauja tik su lietuviu ir bando su jais sukurti

lietuviškas šeimas. Bet tai ne visuomet yra įgyvendinama. Universitetuose ar darbo įstaigose lietuviai, suėję į kontaktą su amerikiečiais, kartais "krinta" į meilę, ir visos pastangos sukurti lietuvišką šeimą nueina veltui. Nors mišrios vedybos reikšia atitrūkimą nuo savo draugų, lietuviškos dainos ir lietuviškų papročių, bet jos yra neišvengiamas dalykas. Meilė kartais čia kitų nuomonių nei įvairių kliūčių nepaiso.

Jei daugiau lietuvių kreiptų dėmesio į lietuviškas, joms nereikėtų ieškoti sužadėtinį amerikiečių tarpe. Tad kviečiu visus jus kolegas į kovą už meilę lietuvaitėm, į kovą už lietuvišką šeimą.

Studentė iš Detroito:

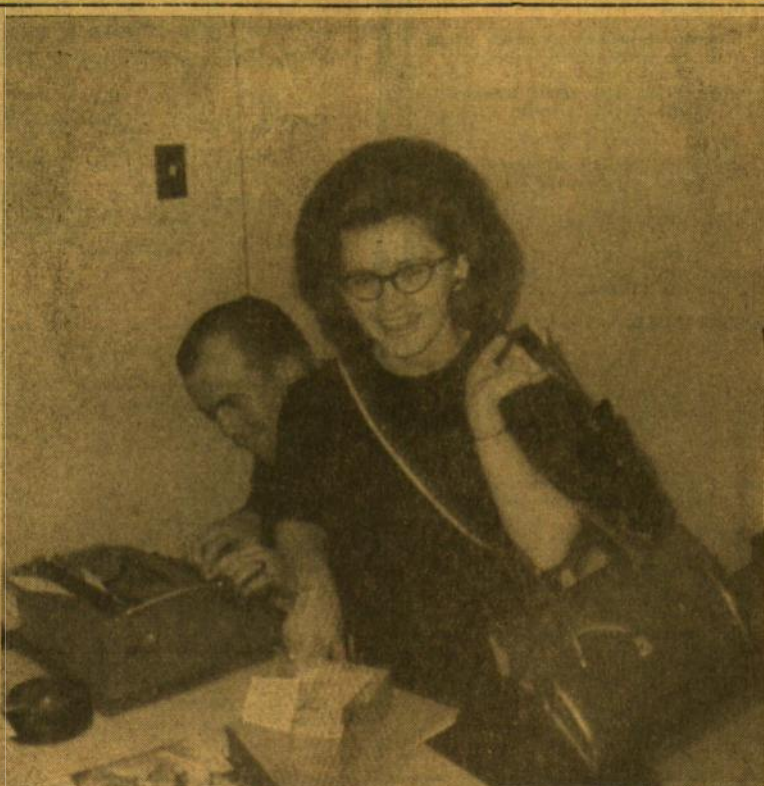
Pirma maniau, jog tik žydėti — širdies troškimas, jog iš gėlių ir debesų Tas jausmas imas.

Bet dabar tikrai žinau: Ne dainos ir ne gėlės, — Kas nors daugiau, kas nors daugiau Tą ilgą sukėlė. (Tomarienė)

Meilė nežino sienų tarp tautų. Ji mato tik patį žmogų — jo esmę. Vedybos nėra jungtuvės lietuvių su lietuviu, ateitininko su skaute, bet yra susiartinimas dviejų individų.

Tad pirmoj eilėj reikia atsižvelgti į patį žmogų — jo dvasinį išprusimą, kultūrinį švišumą, vieno ir kito bendrus interesus. Štai ir yra kliūtis, ištekančios už svetimtautį — reikia apsvaistinti, ar jo interesai būtų man aktualūs, ar jis suprastų ir pamėgtų mano lietuviškus papročius? Ar tautiniai skirtumai neardytų šeimos židinio?

Jei šitie klausimai yra atsakyti teigiamai, tai vedybos su svetimtaučiu gali būti ir labai laimingos. Bet visi pripažįstame, kad su lietuviu, kuris patinka ir atitinka minėtas sąlygas, gyvenimas būtų kur kas sklandesnis ir gal laimesnis.

Pirminkė: "Jeigu nesumokėsi registracijos mokesčio, atimsiu ir tavo rankinuką." L. Volodka ir A. Kubiliūtė.

ĮDOMI VIEŠNIA IŠ RYTŲ

Kurį laiką "Draugo" redakcijos fojė vykusio baltimorių Vidos Misiūnaitės paroda šiandien uždaroma. Chicagos visuomenė ir jaunieji akademikai parodė gražaus dėmesio viešniai iš rytų. Nupirka keletas grafikos ir kolažo darbų.

Išstatydama parodoje 20 įvairios technikos darbų, Vida Misiūnaitė užsirekomendavo kaip viltinga mūsų jaunųjų dailininkų pajėga, galinti kloti ekspresionistinio užmojo spalvas ir puikiai jausti monotipinės grafikos būdingumą, medžio raizginio, litografijos bei kolažo diktuojamas sąlygas bei kliūtis, kurias ji sugeba išnaudoti ir nugalėti.

Įdomu, kad jauna dailininkė pajėgė atsispirti viską nešančiam abstrakto tvanui, parodoje šio pobūdžio kūrinių išstatydama tik vieną (tarp kitko gerai pavykusią) "Metamorphozę".

Ypač akį patraukė jos monotipiniai darbai: Žiema, Pasigailėk mūsų, Valtys, Jūra, Indas. Prie jų gražiai šliejosi ir medžio raizginys Netikintis Tomas, ir kolažinė Melancholija, ir simpatiški litografiniai Grybai. Visa tai rodo, kad, gal būt, Misiūnaitės grafikos darbai jai,

kaip dailininkei, yra patys būdingiausi, kai tuo tarpu tapyboje dar jaučiama tam tikrų nelygumų, įtakų, ne visada sėkmingų ieškojimų.

Aplamai Vidos Misiūnaitės paroda ją lankiusiems puikiai paliudijo, kad mūsų kūrybingų jaunųjų dailininkų galima rasti ne vien tik Chicagoje. k. p.

RINKIMINĖ INFORMACIJA

Į LSS centro valdybą Bostono skyrius atsiuntė šitokį kandidatų sąrašą: P. Zygas, U. Kubilius, K. Girmius, R. Petrikonytė, R. Liutkus, S. Gavelis, G. Karosaitė.

Kandidatai į Kontrolės komisiją iš Detroito pristatyti šie: A. Bublys, R. Griškelis, Z. Zaprackaitė.

Į garbės teismą kandidatai iš Chicagos: V. Miselis, J. Zukauskas, S. Lišauskas.

Jeigu iki gegužės mėn. 15 d. nebus pristatyta kitų kandidatų sąrašų, pasiremiant LSS statutu, čia suminėtieji asmenys sudarys LSS Centro valdybą, Kontrolės komisiją ir Garbės teismą.

Ieškom savanorio vėliavai nešti. Iš kairės: V. Miselis, A. Kviklytė, A. Kubiliūtė, D. Markutė ir J. Šenbergas.

PAVASARIO ŠVENTĖ URBANOJE

Jau eilė metų, kai tik pradeda pūsti pavasario smarkūs vėjai, kada prasiskleidžia ružavos magnolijos, žolėje sužiba melsvos žibutės, Urbanoje, lietuvių studentų sostinėje, įvyksta nuostabių būtybių konferencija. Ir šiais metais, balandžio 30, gegužės pirmą ir antrą dieną Urbaną užplūdo įvairaus plauko bumai, susivėlė raganos, velniai, romantiškos mergaitės iš Havajų, kabaretų šokėjos ir keli kosčiuoti, akinuoti, rimti šio pasaulio žmonės studentai. 8 valandą vakare moderniškoms priemonėms visi susirinko miško nuošalumoje, mažoje trobelėje, kuri oficialiai yra vadinama "Lake of the Woods Sportsmans Club". Čia įvyko linksmi, studentiški šokiai. Šokių grožio karalaite buvo išrinktas kolega Liudas Volodka, visą vakarą šokinėjęs salėje kaip "playboy bunny".

Antrą vietą laimėjo Saulius Lišauskas, apsiėmęs kaip paslaptingas Meksikos pilielis, trečias trojėjas atiteko Jurgiui Maželiui, kuris, apsiėmęs balta paklode, vaikščiojo aplinkui kaip romėnų patricijus. Šeštadienį ir sekmadienį sporto mėgėjai dar turėjo progos pamatyti ir puikias futbolo rungtynes lietuvių prieš studentus kiniečius ir prieš kolumbiečius. Lietuviai, būdami pirmos rūšies atletai, be gailės nugalėjo visus priešus.

Urbanos LSS valdyba dėkminga visiems atsilankiusiems į jų šventę.

CHICAGOS STUDENTŲ ŽINIOS

• Balandžio 30 d., 8 val. vak. įvyko Lietuvių studentų sąjungos susirinkimas, kuriame įdomią paskaitą skaitė Illinois universiteto politinių mokslų profesorius Rakov. Malonu pažymėti, kad į šį susirinkimą atsilankė gausus būrys studentų ir visi aktyviai dalyvavo diskusijose. Atrodo, kad tokie susirinkimai Jaunimo centre geriau praeina, kaip susirinkimai Vyčių salėje.

• Gegužės 15 d. Amerikos lietuvių studentai praveda demonstracijas Washington, DC, parodydami, kad jie pritaria prezidento Johnsono antikomunistinei politikai.

• Birželio 12 d. Chicagoje priminti pasauliui Pabaltijo tautų pavergimą miesto centre įvyks lietuvių, latvių ir estų laisvės demonstracijos. Visi studentai ir jų korporacijos bei sambūriai raginami dalyvauti.

• Balandžio 21—22 d. Chicagoje įvyko Akademikų skautų rekolėkcijos, kurias pravedė tėvas Kubilius, SJ. Religinės problemos buvo pagrindinė rekolėkcijų tema.

Aktorė Nijolė Martinaitytė, kuri skaitys paskaitą akademikų skautų sueigoje Illinois universiteto medicinos centre, Chicagoje, penktadienį, gegužės mėn. 21 d. Visuomenė kviečiama dalyvauti.